

สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับครูสภาสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาวิทยาลัย เขต 2

วิทยานิพนธ์

ของ

กรรณิการ์ บุญอาจ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2561

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

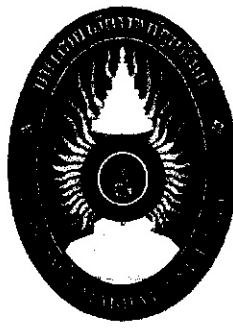
**STATES OF TEACHERS' PERFORMANCE IN ACCORDANCE
WITH REGULATIONS OF THE TRACHERS COUNCIL IN
BURIRAM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

Kannika Boonard

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program
in Educational Administration**

November 2018

Copyright of Buriram Rajabhat University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ
เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการสอบ

ประธานกรรมการ

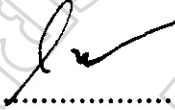
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิเศษ ชิมวงศ์)

กรรมการ

(ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์)

ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

กรรมการ

(ดร.กิติวัชร ถ้วยงาม)

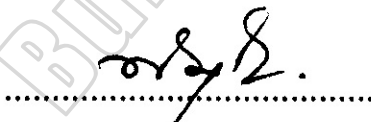
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

กรรมการ

(ดร.สิทธิชัย คีลัน)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(ดร.พัชนี กุลทานันท์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

วันที่.....22.พ.ย. 2561.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....22.พ.ย. 2561.....

บทคัดย่อ

กรรณิการ์ บุญอาจ. 2561. สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ ดร.กิติวัชร ถ้วยงาม ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม 123 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่จำแนกตามประเภทการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 335 คน ซึ่งได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วนเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้การทดสอบค่าทีและวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว กำหนดค่าสถิติที่มีระดับนัยสำคัญ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ด้าน คือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการประพฤติปฏิบัติตน และด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประเภทการ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันและเมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลางและในสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่าง

คำสำคัญ: สภาพ การปฏิบัติงานของครู ข้อบังคับคุรุสภา

ABSTRACT

Kannika Boonart. 2018. States of Teachers' Performance in Accordance with Regulations of the Teachers Council in Buriam Primary Educational Service Area Office 2. Master of Education in Educational Administration. Thesis Advisor: Dr.Phaophonphat Bunkanant. Co-advisor: Dr. Kitiwat Thauyngam. 123 pages.

This research aimed to study and compare teachers' performance condition in accordance with regulations of the Teachers Council in Buriam Primary Educational Service Area Office 2, classified by working experience and school sizes. The samples in this study were 335, selected by proportionate stratified random sampling. The instrument used for data collection was a questionnaire. The reliability of the questionnaire was 0.83. Statistics used in this study were frequency, percentage, mean and standard deviation. Hypothesis testing was conducted using t-test and one-way analysis of variance (ANOVA) techniques with the set of statistically significant level of .05. The research results were as follows: 1) The states of teachers' performance in accordance with regulations of the Teachers Council in Buriam Primary Educational Service Area Office 2, as a whole was at moderate level. When considering each aspect, it was found that there was one aspect which was at high level. It was learning and teaching management aspect. There were five aspects which were at moderate level as follows: student development aspect, cooperation with others aspect, self-development aspect, behavior aspect, and information use aspect, respectively. 2) a comparison of teachers' opinions toward the states of performance in accordance with regulation of the Teachers Council in Buriam Primary Educational Service Area Office 2, classified by experience, as a whole and in each aspect had no difference. In paired comparison of the states of teachers' performance in accordance with regulations of the Teachers Council in Buriam Primary Educational Service Area Office 2, as a whole, classified by school sizes, it was found that the teachers who performed in small schools and middle school, and in big school and small school had differences at the statistically significant level of 0.5. Other aspects had no difference.

Keywords: States of Teachers' Performance, Regulations of the Teachers Council

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วิเศษ ชินวงศ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ดร.กิติวัชร ถ้วยงาม ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ร่วม และดร.สิทธิชัย คีลัน กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาช่วยเหลือให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งและขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย ที่อำนวยความสะดวกและประสานงานในการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ นายสมชาย ไกรศุทธิกานต์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลกระสัง นางสาวกรรณจิต กว้างขวาง รองผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลกระสัง และนางสมลักษณ์ ศรีแก้ว ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนสะแกโพรงอนุสรณ์ที่กรุณา เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษา อย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาและ ตอบแทนพระคุณบิดา มารดา บุรพจารย์ คณาจารย์และผู้มีส่วนร่วมในการอบรมสั่งสอน วางรากฐานการศึกษา เกื้อกูลให้กำลังใจในการศึกษาแก่ผู้วิจัย

กรรณิการ์ บุญอาจ

สารบัญ

	หน้า
หน้าอนุมัติ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย	5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย	5
1.4 ความสำคัญของการวิจัย	6
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 มาตรฐานวิชาชีพครู.....	9
2.2 ขอบข่ายของมาตรฐานวิชาชีพครู	24
2.3 การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา.....	27
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	47
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	55
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	55
3.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	63
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	63
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	63
4.3 ผลการวิจัย	64
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
5.1 สรุปผลการวิจัย	80
5.2 อภิปรายผล	81
5.3 ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	88
ภาคผนวก	96
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย	97
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย..	101
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม	105
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	107
ภาคผนวก จ การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ	114
ภาคผนวก ฉ ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	119
ประวัติย่อของผู้วิจัย	123

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1.1 จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่างครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาแต่ละอำเภอ.....	7
2.1 การจัดกลุ่มการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	28
3.1 จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่างครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 ปีการศึกษา 2559 แบ่งตามขนาดของสถานศึกษา.....	57
4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม	64
4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน	65
4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง โดยรวม และรายข้อ	66
4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ	67
4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ	68
4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการประพฤติปฏิบัติตน โดยรวมและรายข้อ.....	70
4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น โดยรวมและรายข้อ	71

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมและรายชื่อ	72
4.9 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน	73
4.10 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน	74
4.11 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมเป็นรายกลุ่ม	75
4.12 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง.....	76
4.13 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.....	76
4.14 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	77
4.15 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับมัธยมศึกษา เขต 2 ด้านการประพฤติปฏิบัติตน.....	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
4.16 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น.....	78
4.17 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงาน ของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร.....	79

บทที่ 1

บทนำ

ในการวิจัย เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 6 ตอนดังนี้คือ

- 1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา
- 1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย
- 1.3 สมมติฐานของการวิจัย
- 1.4 ความสำคัญของการวิจัย
- 1.5 ขอบเขตของการวิจัย
- 1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาของไทยได้ตื่นตัวในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยมีนโยบายเร่งด่วนด้านการพัฒนาครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพเท่าทันต่อสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันมีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์โดยเฉพาะเยาวชนของชาติ ให้มีคุณภาพและศักยภาพสูงสุด (สมนึก ปฏิปทานนท์, 2550, หน้า 57)

การจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันที่เป็นสาเหตุทำให้ต้องมีการปฏิรูปการศึกษา ปัญหาสำคัญประการหนึ่ง คือ ปัญหาเกี่ยวกับครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งมีปัญหาตั้งแต่การผลิต การใช้ การพัฒนา และรักษามาตรฐานของวิชาชีพครู พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 9 (4) ได้กำหนดบทบาทบัญญัติให้มีหลักการส่งเสริมมาตรฐาน วิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาและการพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นับเป็นหลักการและเหตุผลสำคัญในการกำหนดแนวทาง พัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 2) การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และช่วยแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตน ให้รู้ทันการเปลี่ยนแปลงพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งได้รับความรู้และประสบการณ์พื้นฐานในการประกอบอาชีพ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมี

ความสุขและเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดการพัฒนาประเทศตามที่ต้องการได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 2)

กระทรวงศึกษาธิการที่ทำหน้าที่ในการจัดการศึกษาทุกระดับ ตั้งแต่สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จนถึงสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้การจัดการศึกษาจะประสบผลสำเร็จย่อมเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ อันประกอบด้วย ปัจจัยด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ และด้านการจัดการ พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 49 และมาตรา 50 มติคณะกรรมการคุรุสภาโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดข้อบังคับว่าด้วย มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ พ.ศ. 2548 เพื่อให้ครูถือปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ เนื่องจาก มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้รับบริการ อันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้สามารถนำไปใช้ ประกอบวิชาชีพขั้นสูงและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549, หน้า 51)

นโยบายการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2552 - 2561 มีจุดมุ่งหมายสูงสุดร่วมกันเพื่อปฏิรูป การศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่าสามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักในวิชาชีพครูมาเป็นครู การศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนด ทักษะเป็นสมรรถนะสำคัญ ที่ผู้เรียนทุกคนพึงได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ความรู้สึนึกคิด ให้รู้จักสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล รู้จักจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม รู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น ป้องกันตัวเองในภาวะคับขันและจัดการกับชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวัฒนธรรมและสังคม ดังนั้น เพื่อให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีแนวทางในการเสริมสร้าง ทักษะชีวิตให้แก่นักเรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและองค์ประกอบทักษะชีวิตที่องค์การอนามัย โลกกำหนด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดความหมายและองค์ประกอบ ทักษะชีวิตไว้ดังนี้ ตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การสร้างความสัมพันธ์ภาพที่ดีกับ ผู้อื่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 34)

สังคมไทยเป็นสังคมที่ยกย่องผู้ใหญ่ที่ทำหน้าที่อบรมสั่งสอนให้มีความรู้ให้คำแนะนำ โดยเรียกบุคคลนั้นว่า “ครู” คำว่า “ครู” นั้นเป็นคำที่สูงยิ่ง เพราะถือว่าเป็นผู้ที่ควรได้รับการเคารพบูชา คนที่ได้ชื่อว่าครูจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระ

พระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2549, หน้า 5) ความตอนหนึ่งว่า “ครู เป็นผู้ถ่ายทอดวิชาการและเป็นผู้ถ่ายทอดความประพฤติวิถีคิดและความดีงามทุกอย่าง ซึ่งจะสร้าง ให้บุคคลเป็นคนที่ดี เป็นคนที่ไม่เป็นภัยต่อผู้อื่นตรงกันข้ามเป็นผู้ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อส่วนรวม และตัวเองก็จะได้รับประโยชน์ว่าเป็นคนที่เจริญ”

ความเป็นครูมืออาชีพเป็นคุณลักษณะที่เป็นเป้าหมายหรือคุณลักษณะที่คาดหวังให้เกิดขึ้น ในตัวครูไทย ดังคำกล่าวของ (อรุณี อ่อนสวัสดิ์, 2552, หน้า 8) ที่ว่า หากครูปฏิบัติตนตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณของวิชาชีพครู และปฏิบัติงานตามแนวทางการจัดการศึกษาในพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 4 เริ่มต้น เปลี่ยนแปลงหรือปฏิรูปการจกักระบวนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนแล้วก็จะเป็นการเรียกความเป็นมือ อาชีพของครูกลับคืนมา คุณภาพและมาตรฐานการประกอบอาชีพของครูก็จะสูงขึ้น ทำให้ครูมี ศักดิ์ศรี เป็นที่ยอมรับนับถือและไว้วางใจจากสาธารณชน ซึ่งมีครูมืออาชีพ โดยได้รับการยอมรับ และการยกย่องจากองค์กรวิชาชีพ ได้แก่ ครูดีเด่นที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ และครูที่ผ่านเกณฑ์และวิธีการเลื่อนวิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษหรือครูเชี่ยวชาญของคณะกรรมการ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาครูที่ได้รับการเชิดชูเกียรติและยกย่องเหล่านี้เป็นผู้ที่มี ความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญในการสอนและพัฒนาตนเองอยู่เสมอประพฤติปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดีอยู่ในกรอบแห่งมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา อย่างสมบูรณ์และสมดุลทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข เพื่อเป็นกำลังสำคัญ ในการพัฒนาประเทศชาติต่อไปอันถือเป็นภาระหน้าที่สำคัญของวิชาชีพครูและการพัฒนาคุณภาพ ของครูยุคใหม่ที่เป็นผู้เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นวิชาชีพที่มีคุณค่า มีระบบ กระบวนการผลิต และพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาที่มีคุณภาพมาตรฐานเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพ ชั้นสูง สามารถดึงดูดคนเก่ง คนดี มีใจรักวิชาชีพครูมาเป็นครู คณาจารย์ มีปริมาณครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างเพียงพอตามเกณฑ์และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน ขณะเดียวกันสามารถพัฒนาตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา, 2552, หน้า 18)

การจัดทำเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในอนาคต เมื่อผู้เรียนมีคุณภาพแล้วสังคมและประเทศชาติย่อมจะพัฒนาและมีความสุข คุรุสภาในฐานะองค์กร

วิชาชีพครูได้พยายามยกระดับและปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานการประกอบวิชาชีพเพื่อให้ครูเป็นผู้มีมาตรฐานการสอน โดยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยและกำหนดเกณฑ์มาตรฐานครูโดยยึดแนวความคิดความเชื่อที่ว่าเพื่อให้ครูพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาและความคาดหวังของสังคม เกณฑ์ดังกล่าวมีลักษณะเป็นข้อกำหนดของการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งนำไปสู่ผลสำเร็จของบุคลากรทางการศึกษา ครูสภาในฐานะองค์กรส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู ได้ออกข้อบังคับครูสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 ซึ่งเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตาม ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2556, หน้า 66)

ครูสภาซึ่งเป็นองค์กรทางการศึกษาเป็นสภาของครูได้พยายามยกระดับและปรับปรุงมาตรฐานการประกอบวิชาชีพครู โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งกล่าวว่า ครูที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานตามที่คุรุสภากำหนดไว้ จะเป็นครูมืออาชีพเป็นครูที่มีคุณภาพและสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาเป้าหมายที่สำคัญที่สุดของการศึกษา คือ การมุ่งหวังให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง โดยครูสามารถจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ครูเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการดำเนินงานด้านการศึกษา ครูต้องพัฒนาตนเอง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา การปฏิรูปการศึกษานั้นเกี่ยวข้องกับครู “เป็นการปฏิวัติวัฒนธรรมการเรียนรู้” ของคนไทยทั้งชาตินับเป็นงานที่ยากและเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่ออนาคตของชาติ มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้ประกอบวิชาชีพที่จะต้องประพฤติปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้บริการอันถือเป็นเป้าหมายหลักของการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้สามารถนำไปใช้ในการประกอบวิชาชีพให้สมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูงและได้รับการยอมรับยกย่องจากสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553, หน้า 416)

ปัจจุบันการกระจายอำนาจจากส่วนกลางมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ยังไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เนื่องจากยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนาบุคลากรยังไม่ตรงกับความต้องการในการพัฒนาของหน่วยงานและผู้รับการพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ไม่สามารถจัดบุคลากรปฏิบัติตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ครบเนื่องจากมีบุคลากรไม่ครบตามกรอบอัตรากำลังที่กำหนด ในขณะที่ พระราชบัญญัติข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษากำหนดให้ครูผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์มีวิทยฐานะไม่ครบคลุมกลุ่มบุคลากร

ทางการศึกษามาตรา 38 ค (2) ส่งผลให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันขนาดขวัญกำลังใจทำให้มีผลกระทบต่อการทำงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา การให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่สัมพันธ์กับคุณภาพนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่าจำนวนสถานศึกษาขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถสะท้อนให้เห็นการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การสร้างความเข้มแข็งต่อองค์กรบุคคลทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตลอดจนความร่วมมือของผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งจะเป็นกลไกนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 2 ว่ามีการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูจำนวน 12 มาตรฐานมาเป็นกรอบแนวคิดในการสอบถามความคิดเห็น เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานของครูให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามนโยบายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 “ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556” อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาจนเป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป

1.2 ความมุ่งหมายของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 2

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์เขต 2 ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

1.3.2 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานูริรัมย์เขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาในขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน

1.4 ความสำคัญของการวิจัย

1.4.1 ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

1.4.2 ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในการปฏิบัติงาน

1.4.3 เป็นข้อมูลเสนอแก่ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ในการพิจารณาวางแผนแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาตาม มาตรฐานการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ให้เหมาะสมตามสภาพของสถานศึกษา

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหา ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูตาม ข้อบังคับคุรุสภาซึ่งจำนวน 12 มาตรฐาน สามารถจัดเป็นกลุ่มได้ 6 กลุ่ม ดังนี้

1.5.1.1 การพัฒนาตนเอง

1.5.1.2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

1.5.1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

1.5.1.4 การประพฤติปฏิบัติตน

1.5.1.5 การร่วมมือกับผู้อื่น

1.5.1.6 การใช้ข้อมูลข่าวสาร

1.5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.5.2.1 ประชากร

ประชากรที่จะใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,429 คน จำแนกดังตาราง 1.1

1.5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, หน้า 608 - 610 ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 148 -149) ได้กลุ่มตัวอย่างมี ครูจำนวน 335 คนจำแนกดังตาราง 1.1

ตาราง 1.1 จำแนกประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษาแต่ละอำเภอ

อำเภอ	ประชากร				กลุ่มตัวอย่าง			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
ประโคนชัย	180	258	178	636	25	36	25	86
กระสัง	130	428	275	833	18	59	38	115
บ้านกรวด	109	248	129	486	14	34	18	67
พลับพลาชัย	50	62	162	274	7	8	22	37
ห้วยราช	26	42	152	220	3	6	21	30
รวม	495	1,038	896	2,429	67	143	124	335

1.5.3 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.5.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 แบ่งตาม

1.5.3.1.1 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- 1) ต่ำกว่า 10 ปี
- 2) ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

1.5.3.1.2 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) สถานศึกษาขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)
- 2) สถานศึกษาขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121 – 300 คน)
- 3) สถานศึกษาขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

1.5.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติงานตามข้อบังคับคุรุสภาของครู สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู หมายถึง การปฏิบัติงาน
ตามข้อบังคับคุรุสภาของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2
จำนวน 12 มาตรฐาน ซึ่งเป็นเกณฑ์การปฏิบัติงานในหน้าที่ครูประกอบด้วย 6 ด้าน

1.6.1.1 การพัฒนาตนเอง หมายถึง ความพยายามที่จะให้ผู้ประกอบวิชาชีพครู
มีความเจริญก้าวหน้า ในการประกอบวิชาชีพของตนทั้งการปฏิบัติงานและปฏิบัติตน เพื่อให้

การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้รับประโยชน์สูงสุดและ
วิชาชีพครูได้รับการยกย่องว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง

1.6.1.2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง กระบวนการสร้างเสริมความเจริญ
งอกงามให้เกิดแก่ผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรมอย่างสมดุลกัน เพื่อพัฒนาคุณภาพ
ของคนในชาติอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา

1.6.1.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง การพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้
ความสามารถ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง ครูมีแผนการสอนที่จัดมวลงประสพการณ์ที่หลากหลาย
ซึ่งการเรียนรู้มิได้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น แต่การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา การสอน
จึงมุ่งจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตและสถานการณ์ปัจจุบัน เหมาะสมกับความสามารถ
และความสนใจของผู้เรียน ควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงจนเกิด
การเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.6.1.4 การประพฤติปฏิบัติตน หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของครูทางกาย
วาจา และจิตใจ เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ โดยยึดจรรยาบรรณวิชาชีพ ระเบียบวินัย
และจรรยาบรรณของครูอย่างสม่ำเสมอ จนเป็นที่ยอมรับ เลื่อมใส ศรัทธา เป็นแบบอย่างที่ดี
แก่บุคคลทั่วไป

1.6.1.5 การร่วมมือกับผู้อื่น หมายถึง การใช้ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น
การรับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้อื่น การสร้างมนุษยสัมพันธ์ตลอดจน
การแสวงหาความร่วมมือจากผู้อื่นด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาบรรลุ
เป้าหมายตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

1.6.1.6 การใช้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การใช้ความพยายามในการค้นคว้าและ
รวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสภาพของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศด้านวิชาชีพครู การเก็บ
รวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างมีเหตุผลและสามารถนำข้อมูลนั้น
มาใช้ในการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนางานและพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

1.6.2 ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ครูปฏิบัติการสอน
ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้
ได้จำแนกประสพการณ์การทำงานของครูดังนี้

1.6.2.1 ต่ำกว่า 10 ปี ได้แก่ ครูที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 10 ปี

1.6.2.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ได้แก่ ครูที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10
ปีขึ้นไป

1.6.3 ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานูริร์มัยฺ เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำแนกเป็น 3 ขนาดดังนี้

1.6.3.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานูริร์มัยฺ เขต 2 ปีการศึกษา 2559 ที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน

1.6.3.2 สถานศึกษาขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานูริร์มัยฺ เขต 2 ปีการศึกษา 2559 ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121 – 300 คน

1.6.3.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานูริร์มัยฺ เขต 2 ปีการศึกษา 2559 ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

1.6.4 ครู หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของ ผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา

1.6.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริร์มัยฺ เขต 2 หมายถึง หน่วยงาน ราชการที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 ออกข้อบังคับ โดยกำหนดและแก้ไขเปลี่ยนแปลง เขตพื้นที่การศึกษาเป็นเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 โดยกำหนดให้เป็นองค์กรรองรับภาระงานการศึกษาขั้นพื้นฐานมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลจัดตั้ง ยุบ รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาเดิม ส่งเสริมและสนับสนุน ด้านการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา อำเภอประโคนชัย อำเภอบ้านกรวด อำเภอพลับพลาชัย อำเภอกระสัง และอำเภอห้วยราช

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. มาตรฐานวิชาชีพครู
 - 1.1 ความหมายของมาตรฐานวิชาชีพครู
 - 1.2 คุณลักษณะของความเป็นครู
 - 1.3 แนวทางการพัฒนาวิชาชีพครู
 - 1.4 ปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพครู
2. ขอบข่ายของมาตรฐานวิชาชีพครู
3. การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสภา
 - 3.1 การพัฒนาตนเอง
 - 3.2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
 - 3.3 การจัดการกรรมการเรียนการสอน
 - 3.4 การประพฤติปฏิบัติตน
 - 3.5 การร่วมมือกับผู้อื่น
 - 3.6 การใช้ข้อมูลข่าวสาร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

มาตรฐานวิชาชีพครู

1.1 ความหมายของมาตรฐานวิชาชีพครู

มาตรฐานวิชาชีพครูถือว่าเป็นข้อกำหนดคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพดังนั้นมาตรฐานวิชาชีพครูจึงมีความจำเป็นในการประกอบวิชาชีพครูซึ่งมีผู้ให้ความหมายของมาตรฐานวิชาชีพครูไว้พอสรุปได้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2551, หน้า 766) ได้ให้ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ไว้ว่า ครูเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ คุณลักษณะวิชาชีพ (Characteristics of a profession) อาชีพที่สังคมยกย่องหรือมีสถานะพิเศษในสังคมนั้น โดยกำหนดความหมายของเกณฑ์และมาตรฐาน ดังนี้

เกณฑ์ หมายถึง หลักที่กำหนดไว้

มาตรฐาน หมายถึง สิ่งที่เกี่ยวข้องไว้เป็นหลักสำหรับเทียบกำหนด

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, หน้า 66) ได้กล่าวว่า มาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตามประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน

Gutek (2004, p. 38) อธิบายว่า การสอนมีฐานะเป็นวิชาชีพ (Teaching as a professional) สาขาหนึ่งในสังคมจึงส่งผลให้ครูมีฐานะเป็นนักการศึกษาระดับวิชาชีพด้วย คุณลักษณะของวิชาชีพ เพื่อเป็นเกณฑ์ พิจารณาวิชาชีพครู ไว้ 6 ประการคือ

1. วิชาชีพเป็นกิจกรรมทางปัญญาและวิชาความรู้ เฉพาะด้านการสอน ก็เป็นกิจกรรมทางปัญญา การออกแบบวิธีการถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม ทักษะและค่านิยมให้กับเยาวชน ครูต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ แห่งวิชาชีพ อันเป็นวิทยาการเฉพาะด้าน และต้องใช้สติปัญญา ในการถ่ายทอดแต่ละสิ่งแต่ละอย่างให้กับศิษย์
2. วิชาชีพ เป็นกิจการที่จำเป็น เฉพาะสาขาที่สังคมต้องการ และบริการแก่สังคม การสอนเป็นการให้บริการแก่สังคมในด้านการถ่ายทอดทักษะทางสังคม ค่านิยม ตลอดจนวิชาการต่าง ๆ ให้แก่เยาวชนตามที่สังคมประสงค์ เป็นการให้บริการที่เฉพาะสาขาที่ต่างจากวิชาชีพอื่น
3. การประกอบกิจการของวิชาชีพนั้นอยู่บนพื้นฐานทางทฤษฎี ทางวิทยาการของศาสตร์แต่สาขาที่สามารถประยุกต์มาปฏิบัติการทำงานฝีมือ โดยทั่วไปจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของความสามารถเฉพาะตัวของผู้ประกอบการ แม้ว่าจะมีการถ่ายทอดเคล็ดลับวิธีการเฉพาะตัวแก่กันและกันบ้างก็ตามแต่การประกอบวิชาชีพนั้นเป็นงานฝีมือที่สร้างสรรค์บนพื้นฐานความรู้หลาย ๆ ด้านที่มีความหมายมากกว่าเคล็ดลับเพียงประการเดียว การสอนก็เช่นเดียวกันเป็นงานที่ต้องผสมผสานวิทยาการ ทั้งปรัชญา การศึกษา ประวัติศาสตร์ จิตวิทยา สังคมวิทยา หลักการสอน การประเมินผลการจัดการศึกษา ฯลฯ เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแต่ละครั้ง
4. การเข้าสู่วงการวิชาชีพนั้น ต้องเตรียมตัว ในการศึกษาวิชาชีพนั้น ๆ ในวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย เป็นระยะเวลาที่มากพอสมควร

5. วิชาชีพแต่ละสาขาจะกำหนดมาตรฐานแห่งวิชาชีพขึ้น โดยทั่วไปจะมีการกำหนดเป็นจรรยาบรรณ วิชาชีพเพื่อควบคุมความประพฤติ ตลอดจนมาตรฐานและคุณภาพในการประกอบวิชาชีพของมวลสมาชิก ศาสตร์และศิลป์แห่งการสอนก็มีจรรยาบรรณ วิชาชีพที่ได้ประกาศเผยแพร่ และใช้ควบคุมมาตรฐานและคุณภาพในการปฏิบัติตนของครู เช่นกัน

6. ผู้ประกอบวิชาชีพมีเอกสิทธิ์และเสรีภาพทางวิชาชีพ (Autonomy and freedom) ในการประกอบวิชาชีพนั้น ผู้ประกอบวิชาชีพมีเอกสิทธิ์ในการตกลงใจ และตัดสินใจที่จะใช้ความรู้ในการแก้ปัญหา การสอนแต่ละครั้งแต่ละวิชาผู้สอนย่อมมีเอกสิทธิ์ที่จะกำหนดวิธีสอนและออกแบบกิจกรรมการเรียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่กำหนดในหลักสูตร

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู คือหลักการปฏิบัติงานและการปฏิบัติตนที่พึงประสงค์ในหน้าที่ครู ที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญเฉพาะเพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู

1.2 คุณลักษณะของความเป็นครู

ครูเป็นผู้สร้างสมาชิกใหม่ของสังคมให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพแก่สังคม ธรรมชาติของอาชีพครู เป็นอาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นอยู่เสมอ ฉะนั้นผู้ดำเนินอาชีพครูจึงจะต้องเป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน และใฝ่พัฒนาตนอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนเทคโนโลยีต่างๆ และครูยังต้องประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของอาชีพ การที่จะได้ชื่อว่าเป็นครูดีนั้น จึงต้องเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะบางประการที่แตกต่างจากผู้ประกอบวิชาชีพอื่น การกำหนดลักษณะของครูที่ดีนั้นมีทัศนะที่หลากหลาย ดังนี้

ธีรศักดิ์ อัครบวร (2552, หน้า 50 - 54) ได้สรุปลักษณะของครูที่ดีจากผลการวิจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. คุณลักษณะด้านส่วนตัว ครูที่ดีควรมีลักษณะต่อไปนี้

1.1 ความประพฤติดี ครูต้องเป็นแบบอย่างแก่ศิษย์ โดยธรรมชาติศิษย์มีความโน้มเอียงที่จะประพฤติและปฏิบัติตามแบบอย่างตัวครู ทั้งด้านจริยธรรมและการแสดงออกอยู่แล้ว ดังนั้นครูจึงต้องเป็นผู้มีความประพฤติดีทั้งในห้องเรียนและในการดำเนินชีวิตตามปกติ

1.2 มีความใฝ่รู้ดี ครูที่มีความรู้ดีมักจะสามารสอนได้ดีช่วยในการประกอบอาชีพครูนั้นการสอนเป็นงานที่สำคัญที่สุด

1.3 สุขภาพกายดี งานของครูเป็นงานที่หนักและเหนื่อย ต้องทำงานตั้งแต่การเตรียมการสอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตรวจงาน ควบคุมความประพฤติของศิษย์ ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ศิษย์ ตลอดจนการวัดและประเมินผลการเรียน ครูจึงต้องมีสุขภาพกาย

ที่แข็งแกร่ง เพื่อจะสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ได้โดยเรียบร้อยสมบูรณ์

1.4 มีสุขภาพจิตดี งานครูเป็นงานที่ต้องอดทนต่อการรบกวนอารมณ์จากศิษย์ ครูต้องมีความอดทนอดกลั้นต่อความโกรธ หรือความไม่พอใจกับความประพฤติของศิษย์ตลอดจน อดทนต่อความรู้สึกผิดหวัง ที่ไม่ได้ตั้งใจซึ่งอาจจะเกิดจากความไม่พร้อมของศิษย์ครูจึงต้องมี สุขภาพจิตที่ดีพอ จึงจะทำให้ครูสามารถควบคุมตัวเองได้ดี

1.5 บุคลิกภาพดี บุคลิกภาพเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยสร้างความน่าเชื่อถือในตัวครู ให้แก่ศิษย์ บุคลิกภาพหลายอย่างเป็นคุณลักษณะที่ฝึกฝนปรุงแต่งได้ เช่น การแต่งกายที่เหมาะสม ความสามารถทางการสอน วิธีการพูด มารยาททางสังคมต่าง ๆ เป็นต้น ศิษย์จะเกิดความเชื่อถือ ต่อครูได้ง่าย หากว่าครูมีบุคลิกภาพที่ดียิ่ง ครูวางตัวดีจะช่วยเพิ่มความเชื่อถือให้กับศิษย์ได้มากยิ่งขึ้น

1.6 ความตรงต่อเวลา การตรงต่อเวลาเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือและ น่าเคารพให้แก่ครู สถานศึกษากำหนดเวลาเรียน ไว้เป็นตารางเวลาที่แน่นอนในแต่ละภาคเรียน ครูจึงต้องเป็นคนตรงต่อเวลาในการเข้าสอน ตลอดจนการตรวจงานของศิษย์ให้เสร็จตาม กำหนดการทำบ้านที่กต่าง ๆ เช่น การทำบัญชีเรียกชื่อ การทำผลการเรียน การทำสมุดรายงาน จะต้องเสร็จตามกำหนดเวลาด้วย

1.7 เจตคติที่ดีต่อศิษย์ ครูต้องเป็นผู้เข้าใจความต้องการและความสามารถ ของศิษย์ตลอดจนความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านต่าง ๆ ของศิษย์ รู้จักยอมรับความคิดเห็น และเปิด โอกาสให้ศิษย์ได้แสดงความคิดเห็น โดยเปิดเผย พร้อมทั้งจะช่วยเหลือให้ศิษย์ได้พัฒนา อย่างเต็มที่ทุกด้าน ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ครูจะต้องช่วยกระตุ้นศิษย์ให้มี ความปรารถนาที่จะเรียนรู้ มีจิตใจใฝ่รู้มีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยไม่หยุดยั้ง

1.8 ความสามารถในการพูด ครูจะต้องพูดและใช้ภาษาอยู่เสมอ เพื่ออธิบาย หรือสั่งสอนศิษย์ ครูจึงต้องสามารถใช้การพูดเป็นสื่อที่จะทำให้ศิษย์เข้าใจบทเรียนได้ง่าย

2. คุณลักษณะทางด้านวิชาการและงานครู มีลักษณะดังนี้

2.1 รอบรู้วิชาการกว้างขวาง ครูจะต้องเป็นผู้ชำนาญในการศึกษาเล่าเรียน ให้แก่นักเรียน ช่วยเหลือด้านการเรียนและด้านความประพฤติของนักเรียน ตลอดจนการแนะแนว ให้นักเรียนเข้าใจและสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ของตนเองได้

2.2 มีความรู้ในวิธีที่สอนดี ครูต้องมีความรู้ดีในเรื่องที่ต้องสอนวิชาที่ต้อง รับผิดชอบในการให้ความรู้หรือประสบการณ์แก่นักเรียน ความรู้ในวิชาที่สอนนี้จะดีมากน้อย เพียงไรขึ้นอยู่กับ การเตรียมการสอน ความขยันหมั่นเพียร และความใฝ่รู้ของครูด้วย

2.3 มีความรู้ในวิชาสอนดี ครูที่มีความรู้จะต้องสามารถสอนได้ดีด้วยครูจึงควรวางแผนการสอนอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ รูปแบบการสอน วิธีการสอน อุปกรณ์การสอน การสอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลการเรียน

2.4 มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ครูที่ดีต้องมีความพยายามริเริ่มและหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาแก่ศิษย์ให้มีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น การพยายามปรับปรุงงานสอนให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ และพยายามหาความรู้เพิ่มเติม ทั้งทางด้านวิชาการ วิธีการสอน ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ในวงการศึกษานี้จำเป็นอย่างมากสำหรับอาชีพครูในปัจจุบัน

2.5 เจตคติที่ดีต่ออาชีพ ครูต้องมีศรัทธาต่องาน ครูสนใจที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นจากศิษย์ เพื่อนครูด้วยกัน ผู้ปกครองหรือผู้บริหารก็ตามให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความกระตือรือร้นที่จะทำงานให้ได้รับความสำเร็จอย่างดี นอกจากนี้ครูต้องตั้งใจพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอด้วย

2.6 มีความสามารถในการปรับบทเรียนให้กับนักเรียน ครูที่สอนดีต้องรู้จักปรับปรุงวิธีการ เนื้อหาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและสังคมอยู่เสมอและปรับบทเรียนให้สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตของนักเรียนด้วย

2.7 มีความเข้าใจศิษย์ ครูที่ดีต้องเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลของศิษย์แต่ละคน ทั้งการสอนและการปกครองจะเป็นไปด้วยดีหากว่าครูเข้าใจปัญหาพื้นฐานของแต่ละคนที่แตกต่างกันไป ยิ่งครูสามารถเข้าใจศิษย์ ได้ดีเท่าไร ก็ย่อมจะสามารถช่วยเหลือศิษย์ในด้านการเรียนและความประพฤติได้ดียิ่งขึ้น

2.8 มีความสามารถในการใช้กลวิธีการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและวัยของศิษย์ในแต่ละชั้นเรียน เพื่อให้ศิษย์เกิดความสนใจและตั้งใจที่จะเรียน และรู้จักใช้อุปกรณ์การสอน หรือจัดการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน นอกจากนี้ครูจะต้องรู้จักใช้อุปกรณ์การสอนหรือจัดการสอนให้เหมาะสมกับบทเรียน นอกจากนี้ครูจะต้องรู้จักเข้าใจศิษย์ รู้จักคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ตลอดจนช่วยให้รู้วิธีการที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

3. คุณลักษณะทางด้านสังคม ผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะทางด้านสังคมของครูอาจจำแนกได้ดังนี้

3.1 สัมพันธภาพที่ดีกับศิษย์ หน้าที่ของครูไม่ใช่เพียงแต่สอนเท่านั้น ยังจะต้องอบรมกล่อมเกลานิรันดร์ใจคอ ความประพฤติของศิษย์ และจะต้องสามารถเป็นผู้นำและช่วยเหลือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ ครูจึงต้องรู้จักสร้างสัมพันธฉันท์กับศิษย์

3.2 สัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนครูในสถานศึกษา ย่อมประกอบด้วยครูหลายคน แบ่งงานกันทำตามความถนัดและความสามารถ ครูจึงต้องรู้จักทำงานเป็นที่มารับผิดชอบในส่วนของตน ให้ดีที่สุดและรู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ที่ต้องการร่วมกัน

3.3 สัมพันธภาพที่ดีกับผู้ปกครอง ครู และผู้ปกครองต่างก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการเสริมสร้างความเจริญให้แก่ตัวเด็ก ทั้งครูและผู้ปกครองต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของเด็ก ครูจึงต้องมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครอง

3.4 สัมพันธภาพที่ดีต่อบุคคลทั่วไปในชุมชนและท้องถิ่น นอกจากผู้ปกครอง นักเรียน และบุคคลอื่น ๆ ที่ครูต้องเกี่ยวข้องช่วยในการปฏิบัติหน้าที่ครู ได้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในหน่วยงานต่าง ๆ ผู้นำหรือผู้ที่ประชาชนให้ความนับถือ

วิไล ตั้งจิตสมคิด (2554, หน้า 161) กล่าวว่า กรอบเกณฑ์มาตรฐานครูตามข้อบังคับ ว่าด้วยแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2550 ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา จะพบว่าลักษณะที่ดีที่พึงประสงค์จะต้องประกอบด้วย

1. ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ
2. ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดี ขององค์กรวิชาชีพ
3. ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือส่งเสริมให้กำลังใจศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า
4. ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
5. ต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งกาย วาจา และจิตใจ
6. ต้องไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมศิษย์และผู้รับบริการ
7. ให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาคโดยไม่เรียกรับหรือยอมรับ ผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ
8. พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างสามัคคีในหมู่คณะ

9. พึงปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ธนุ แสงศักดิ์ (2555, หน้า 45) มีความเห็นว่าลักษณะของครูที่ดีนั้นควรมี 5 ประการ ดังนี้

1. มีความสัมพันธ์กับนักเรียนดี คือ ครูจะต้องสนใจเอาใจใส่ต่อปัญหาของนักเรียนคอยตอบปัญหาให้กระจ่าง แนะนำ รู้จักระงับอารมณ์ อุดหนุน วางตัวเหมาะสม ไม่สนิทสนมกับเด็กมากเกินไปไม่ทำให้ขายหน้า รู้จักเปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินผลการสอน และให้กำลังใจให้นักเรียนอย่างมีเหตุผล

2. มีความรักในอาชีพครู มีส่วนช่วยแนะนำเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน อยู่เสมอทันสมัยต่อความรู้และกิจกรรมของครู

3. ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการมีความสามารถในอาชีพ

4. มีจรรยาครู ไม่แพร่ข่าวลือ ซื่อสัตย์ต่ออาชีพ ไม่ขโมยผลงานของคนอื่น ไม่ให้ร้ายผู้อื่น มีมารยาทในการติดต่อสายงานทางด้านราชการ ไม่นำผู้อื่นมาพูดให้นักเรียนฟัง

5. มีคุณสมบัติส่วนตัวดี มีสติปัญญาดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่ม มีความกระตือรือร้น เป็นกันเองกับนักเรียน

6. มีรูปร่างท่าทางดี มีใบหน้าสะอาด ตัดผมเรียบร้อยสุขภาพ เสื้อผ้าสะอาด เรียบร้อยและเหมาะสมกับกาลเทศะ รักษาท่าทางให้สง่างาม ไม่สูบบุหรี่หรือรับประทานอะไรระหว่างที่ทำการสอนอยู่

สาโรจน์ บัวศรี (2555, หน้า 61) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการเป็นครูที่ดีในด้านสมรรถภาพว่าต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

1. สามารถทำการสอนได้เป็นอย่างดี โดยรู้จัก

1.1 ใช้หลักจิตวิทยาแห่งการเรียนรู้

1.2 ใช้หลักเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็ก

1.3 ทำบรรยากาศที่เหมาะสมที่จะเกิดการเรียนรู้

1.4 วางแผนสำหรับการสอนอย่างถี่ถ้วน

1.5 ใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

1.6 ใช้แบบทดสอบชนิดต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมเพื่อวัดผลการเรียนวิเคราะห์

แก้ไขและรู้จักวัดผลโดยทั่วไป

1.7 ปกครองชั้นและบริหารงานต่าง ๆ ของชั้นได้อย่างเรียบร้อยและราบรื่น
ทำงานธุรการของสถานศึกษาได้

2. สามารถอบรมแนะแนวและปกครองได้เป็นอย่างดีโดยรู้จัก

- 2.1 หลักการที่ว่าถ้าทุกคนสร้างคุณธรรมและหลักธรรมต่าง ๆ ไว้ประจำตัวได้
- 2.2 ใช้หลักการและวิธีการของการแนะแนว
- 2.3 สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับบิดามารดาและผู้ปกครอง
- 2.4 ใช้ผลของการวิจัยและผลของการทดสอบต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์

ในการอบรม

3. สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดีโดยรู้จัก

- 3.1 ร่วมในการวางแผนจัดการ กิจกรรมในหลักสูตรหรือกิจกรรมร่วมหลักสูตร
- 3.2 รับหน้าที่และภาวะในการปฏิบัติกิจกรรมเหล่านั้นตามแผน
- 3.3 รักษาสัมพันธภาพที่ดีกับผู้ร่วมงานทั้งปวงของสถานศึกษา

4. สามารถสร้างสัมพันธภาพที่ดีและร่วมมือกับชุมชนเป็นอย่างดี โดยรู้จัก

- 4.1 ช่วยเหลือชุมชนในการแก้ไขปัญหาของชุมชน
- 4.2 ทำให้ชุมชนเข้าใจสถานศึกษาและสนับสนุนในทางที่เหมาะสม
- 4.3 หาความร่วมมือจากมารดา บิดาหรือผู้ปกครอง
- 4.4 หาบุคคลอื่นและสิ่งต่าง ๆ ในชุมชนที่เป็นประโยชน์ในการสอน
- 4.5 ร่วมมือกับทางราชการปรับปรุงชุมชน

5. สามารถเป็นครูชั้นอาชีพ โดยรู้จัก

- 5.1 เพิ่มพูนความรู้ให้แก่อาชีพครู โดยการเขียน การพูด การค้นคว้า การวิจัย

การเป็นสมาชิกที่ดีของสมาคมหรือสถาบันทางการศึกษา

- 5.2 ยึดถือขนบธรรมเนียมของผู้เป็นครูและช่วยเหลือส่งเสริมเพื่อนครู
- 5.3 ส่งเสริมตนเองให้่องงามในทางวิชาการศึกษาอยู่เสมอ
- 5.4 ช่วยเหลือแนะนำผู้ที่เข้ามาเป็นครูใหม่ในสถานศึกษาของตน

สรุปได้ว่า ครูเป็นวิชาชีพชั้นสูงที่ต้องมีคุณลักษณะเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ดี

รักการพัฒนาตนเอง มีบุคลิกภาพดี สุขภาพดี มีมนุษยสัมพันธ์ เป็นแบบอย่างที่ดีต่อศิษย์และสังคม
ทันเหตุการณ์ รักและศรัทธาในอาชีพครู มีความเสียสละ มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี
แก่ศิษย์และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาเด็กและเยาวชน ตลอดจน
มีการส่งเสริมและพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรมด้วยความ پاکเพียรและสม่ำเสมอ

1.3 แนวทางการพัฒนาครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

การพัฒนาวิชาชีพครูจำเป็นต้องมีเกณฑ์ในการพัฒนาอันจะส่งผลให้บุคลากรเกิดความรู้ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพเพิ่มขึ้น ซึ่งนักสังคมวิทยาและนักทฤษฎีทางการศึกษาได้ร่วมกันเสนอไว้ดังนี้

ไพบูลย์ แจ่มพงษ์ (2552, หน้า 29 - 32) กล่าวถึง แนวทางการพัฒนาครูประจำการ ให้มีความรู้ความสามารถและทักษะเพื่อให้สามารถจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียนอย่างมีคุณภาพ ดังนี้

1. จัดให้มีระบบและองค์การการพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาที่สามารถจัดพัฒนาครูได้ทั่วประเทศ และเป็นระบบของการพัฒนาที่มุ่งใจให้ครูเข้ารับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. จัดให้มีแผนพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาวและแผนประจำปี ให้เป็นไปตามความต้องการและความรับผิดชอบของหน่วยงาน เจ้าสังกัด เช่น จัดให้ครูเข้ารับการอบรมอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทั้งในด้านวิสัยทัศน์ เทคนิคทักษะและการใช้เทคโนโลยี
3. กำหนดเป้าหมายและมาตรการในการพัฒนาครูประจำการ ตามประเภทและระดับการศึกษา คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ประเภทอาชีวศึกษา ประเภทการศึกษาพิเศษ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา
4. จัดสรรหน้าที่และความรับผิดชอบในการพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาให้กับสถาบันฝึกหัดครู หน่วยงานผู้ใช้ครู สถานศึกษา สมาคมวิชาชีพและหน่วยงานทางวิชาการ
5. จัดให้มีศูนย์พัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาที่ประกอบด้วยสถาบันผลิตครูและองค์กรวิชาชีพหรือวิชาการที่มีอยู่แล้ว โดยศูนย์พัฒนาครู จะต้องกระจายอยู่ทั่วภูมิภาคและมีการเสริมสร้างให้ศูนย์พัฒนาครูมีความพร้อมทั้งในด้านการบริหารงานบุคลากรและเครื่องอำนวยความสะดวก
6. ให้ศูนย์พัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่หลักในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาและทำการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าให้ความช่วยเหลือพัฒนาการเรียนการสอนของครูเป็นศูนย์กลางในการศึกษาต่อเนื่องและการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและประชาชนในท้องถิ่น

7. จัดให้มีการพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษาใน 6 รูปแบบ ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูได้เรียนรู้ด้วยตนเอง การฝึกอบรม การศึกษาคูงาน การศึกษาต่อเพื่อเพิ่มวุฒิ การจัดกิจกรรมทางวิชาการและการแลกเปลี่ยนครูอาจารย์ระหว่างสถาบันฝึกหัดครูกับสถานศึกษา

8. จัดสรรการพัฒนาครูในเรื่องคุณลักษณะความเป็นครู วิทยาการสอน เนื้อหา วิชาการและประสบการณ์ ทักษะและความชำนาญและการจัดการ โดยเน้นลำดับความสำคัญของ สาระดังนี้ คือ การเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ การแก้ปัญหาของชุมชนและ ของชาติการพัฒนาคุณธรรมและการเพิ่มคุณวุฒิ

9. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูประจำการและบุคลากรทางการศึกษา ทำหน้าที่ในการสร้างแรงจูงใจและแรงบันดาลใจให้ครูเข้ารับการพัฒนา ใช้ผลการพัฒนา เป็นการกำหนดความก้าวหน้า การเลื่อนระดับและการเข้าสู่ตำแหน่ง รวมทั้งผลักดันงาน ด้านนโยบายงบประมาณและการติดตามประเมินผลที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง

10. จัดให้มีกองทุนเพื่อส่งเสริมการพัฒนาครูประจำการตามกระบวนการทั้งระบบ

11. จัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินข้าราชการครู อันจะทำให้ครูมี เงินเดือนเหลือเพื่อการใช้จ่ายอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของเงินเดือน

12. จัดสวัสดิการ โดยการกำหนดให้มีการจ่ายเงินเกณฑ์กำหนดปกติ ทำนองเดียวกับการจ่ายเงินค่าล่วงเวลาของข้าราชการหน่วยอื่น ๆ

13. ดำเนินการตัดโอนอัตราให้เหมาะสมกับหน่วยงาน เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคูร ช่วยราชการให้ได้อยู่ในที่ที่ต้องการและเหมาะสมรวมทั้งผู้ที่ต้องการย้ายติดตามครอบครัว

14. การคัดเลือกครูแทนการสอบแข่งขัน โดยกำหนดให้สถานศึกษาคัดเลือก ผู้ที่ประสงค์จะเข้าร่วมทำงานได้โดยตรงเป็นการให้ความยุติธรรม ทั้งผู้สมัครเป็นครู ผู้ปกครอง และผู้บังคับบัญชาที่จะเลือกผู้ร่วมงาน

15. เร่งรัดขั้นตอนการบรรจุแทนครูเกษียณให้รวดเร็วทันเวลาเปิดภาคเรียน สมพงษ์ พลเสสุรย์ (2553, หน้า 111) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาครู มีขั้นตอน สำคัญคือ ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและคุณภาพของครู ตามที่องค์กรวิชาชีพครูกำหนดรวมทั้ง มาตรฐานและคุณภาพของครูที่หน่วยงานและสถานศึกษากำหนดขึ้น ประเมินครูว่ามีมาตรฐานและ คุณภาพตามที่กำหนดหรือไม่ วิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อทราบว่าการประพฤติปฏิบัติตนและ ปฏิบัติงานได้ครบถ้วนตามมาตรฐานหรือบกพร่องด้านใดมีคุณภาพอยู่ในระดับใด กำหนดแผน การพัฒนาครูและปฏิบัติการพัฒนาตามแผนงานที่กำหนด กำกับ ดูแล สนับสนุน ช่วยเหลือ ติดตาม ประเมินผลเป็นระยะ นำผลงานมาวิเคราะห์และพัฒนาต่อไป รวมทั้งนำผลงานการพัฒนามาให้ รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติหรือนำไปใช้ในการเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน

วิชเรนทร์ สุตะนนท์ (2554, หน้า 9) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูไว้ว่า จะต้องแก้ปัญหาเกี่ยวกับอาชีพครูไปพร้อม ๆ กันหลาย ๆ ด้าน โดยการกำหนดแนวทางการปฏิรูปพัฒนาส่วนที่สำคัญดังนี้

1. กำหนดให้มีมาตรฐานวิชาชีพครูที่ครบวงจร คือต้องมีมาตรฐานหรือคุณสมบัติของคนที่เหมาะสมกับการเป็นครู มาตรฐานกระบวนการให้การศึกษาอบรม ผู้ที่จะเป็นครู มาตรฐานความรู้ความสามารถของผู้ที่จะเป็นครู ทั้งความรู้ความสามารถเฉพาะด้านและความรู้ความสามารถทั่วไป มาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและมาตรฐานการปฏิบัติตนของผู้เป็นครู ถ้ามีมาตรฐานเหล่านี้แล้วก็จะสามารถใช้เป็นเครื่องมือตรวจสอบผู้ประกอบอาชีพครูได้เหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น
2. กำหนดให้มีองค์กรและมีมาตรฐานในการตรวจสอบดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน
3. มีการกำกับ ควบคุม ดูแลกระบวนการจัดการศึกษา ด้วยการฝึกหัดครูอย่างเข้มแข็งและจริงจัง เพื่อให้การผลิตครูได้มาตรฐาน
4. ผู้ผ่านการศึกษาด้านการฝึกหัดครู จะเข้าเป็นครูได้ต้องผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด จะเข้าเป็นครูได้ต้องผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติตามมาตรฐานที่กำหนด

Delors (1996, p.147) เสนอแนวทางในการพัฒนาครูไว้ 9 ประการ คือ การสรรหาผู้เข้าเรียนวิชาครูควรคัดเลือกผู้ที่มีคุณลักษณะเหมาะสม การศึกษาเบื้องต้นในสถาบันฝึกหัดการจัดการศึกษาสำหรับการประกอบวิชาชีพครูควรจัดถึงระดับปริญญาตรีเป็นขั้นต้นการอบรมครูต้องเปิดโอกาสให้ครูที่ประจำการแล้วได้รับการอบรมความรู้ใหม่ ๆ เสมอ ๆ การพัฒนาผู้สอนในสถาบันฝึกหัดครู การปรับปรุงทักษะของคณาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู ตลอดจนการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิจากชุมชนช่วยร่วมผลิตครู การนิเทศ การควบคุม การตรวจสอบและปรับปรุงการปฏิบัติงานของครูอย่างเป็นระบบ การจัดการต้องปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาต่าง ๆ โดยส่งเสริมให้แต่ละแห่งมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ การดำเนินงาน การทำงานเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครูทั้งช่วยปฏิบัติการกิจของครูและผู้ร่วมตรวจสอบการทำงานของครูผู้สอนให้ปฏิบัติงานต่อไปโดยไม่ละทิ้งอาชีพ ทั้งอัตราเงินเดือนและสิทธิประโยชน์ ตลอดจนสภาพอื่น ๆ ในการทำงานจะต้องดีพอเมื่อเปรียบเทียบกับอาชีพอื่น ๆ และอุปกรณ์การสอน การฝึกหัดครูและการสอนในสถานศึกษานั้นจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบเรียนทั้งต้องปรับปรุงหลักสูตรอยู่เสมอ

ให้ครูมีส่วนร่วมทั้งในขั้นการวางแผนและขั้นดำเนินการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อนำเสนอความรู้ใหม่ ๆ สอนทั้งทักษะและวิธีการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ในการพัฒนาวิชาชีพครูให้ได้ผลดีนั้น จำเป็นต้องมีเกณฑ์มาตรฐานในการพัฒนา ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรที่ได้รับการพัฒนา ย่อมเกิดความรู้ ความสามารถ และความชำนาญในวิชาชีพเพิ่มขึ้น เกิดประโยชน์ทั้งต่อตัวบุคลากร ต่อหน่วยงานและต่อประเทศด้วยเช่นกัน โดยการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาทั้งในด้านการอบรม พัฒนา การศึกษาต่อและจัดงบประมาณสนับสนุนให้ครูได้วิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรการหนึ่งที่จะทำให้การยกระดับคุณภาพครูประสบผลสำเร็จ คือการจัดตั้งสถาบันพัฒนาครู และผู้บริหารขึ้นเพื่อประสานและสนับสนุนการพัฒนาครูประจำการให้มีประสิทธิภาพ ด้วยการพัฒนารูปแบบการฝึกอบรม การพัฒนาหลักสูตรการอบรมตลอดจนสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ

1.4 ปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพครู

เนื่องจากจรรยาบรรณเป็นเพียงข้อกำหนดความประพฤติที่ควรปฏิบัติ ไม่ใช่ระเบียบข้อบังคับ หรือกฎหมาย ไม่มีบทลงโทษเมื่อสมาชิกไม่ปฏิบัติตามจึงเกิดปัญหาต่าง ๆ ซึ่งนักสังคมวิทยาและนักทฤษฎีทางการศึกษาได้ร่วมกันเสนอไว้ดังนี้

ภาวิช ทองโรจน์ (2551, หน้า 7) ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพครู ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้ ประเทศไทยมีการผลิตครูมากถึงปีละ 120,000 คน ในขณะที่อัตราการบรรจุใหม่ในแต่ละปีมีเพียง 30,000 - 40,000 คน สถานการณ์เช่นนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลถึงภาพพจน์และความนิยมในการเข้าเรียนในสาขาวิชานี้ ไม่ดึงดูดให้นักเรียนที่เรียนเก่งและมีโอกาสได้เลือกสาขาได้มาก ให้ตัดสินใจเข้ามาเรียนครู นอกจากนี้ปัญหาคูรยังมีอีกมาก เช่น โดยรวมในประเทศยังนับว่าขาดแคลนครู แต่นโยบายจำกัดกำลังคนภาครัฐก็เป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาและนอกจากนี้ในรายละเอียดยังพบว่าเราขาดแคลนครูในสาขาวิชาที่สำคัญ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา เป็นต้น และยังพบอีกว่า ไม่มีความชัดเจนในนโยบายการสนับสนุนผู้จบการศึกษาในสาขาวิชาที่ตรงกับเนื้อหาสาระมากกว่า เช่น บัณฑิตทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และภาษา หันเข้ามาเรียนในวิชาชีพครูแต่ยังถูกมาตรการในเชิงกีดกัน เช่น การกำหนดให้ผู้จะรับใบประกอบวิชาชีพครูได้ต้องไปเรียนเพิ่มเติมอย่างน้อยอีก 1 ปี เป็นต้น นอกจากนี้ปัญหาคูรยังรวมถึง ปัญหาเรื่องหนี้สินครูที่เป็นวาระที่รัฐมนตรีใหม่ทุกคนจะต้องพิจารณาดำเนินการแต่ก็ยังไม่เห็นมีทางแก้ไขปัญหาได้ทำให้ปัญหาเรื่องหนี้สินเป็นปัญหาที่จะต้องเป็นเรื่องคู่กับวิชาชีพนี้อีกต่อไปไม่มีสิ้นสุด

สมคิด บางโม (2551, หน้า 39) ได้กล่าวเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวกับจรรยาบรรณไว้ดังนี้

1. การผิดจรรยาบรรณที่เกิดขึ้นเป็นประจำจนบางครั้งมีความรู้สึกที่ไม่ใช่ความผิด
 2. การผิดจรรยาบรรณของพนักงานมักถูกกดดันจากผู้บริหาร เพื่อให้ตนเองและองค์กรได้ประโยชน์
 3. การผิดจรรยาบรรณมีผลกระทบต่อผลประโยชน์ขององค์กรและส่วนตัว
 4. การระบุว่าผิดหรือถูกจรรยาบรรณไม่มีเส้นชัดเจนหรือกำหนดไว้อย่างชัดเจน
- การรับผลประโยชน์ใด ๆ นอกเหนือจากสิทธิที่ตัวเองควร ได้ถือว่าเป็นการผิดจรรยาบรรณทั้งสิ้น โดยทั่วไปการรับผลประโยชน์จากผู้อื่น ผู้รับจะต้องรู้ว่าไม่ผิดจึงจะควรรับ แต่ถ้ารับแล้วรู้สึกว่าผิด นั่นแสดงว่าผิดจรรยาบรรณ

ดิเรก พรสีมา (2552, หน้า 249) ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพครู เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการผลิต สถาบันผลิตครูไม่สามารถผลิตครูให้มีลักษณะตามที่สังคมต้องการ ได้ สาเหตุที่ทำให้การผลิตครูมีประสิทธิภาพต่ำสรุปได้ 5 ประการคือ
 - 1.1 ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการผลิต สถาบันผลิตครูโดยมักเลือกคณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์เป็นอันดับสุดท้ายและนักศึกษาครูมีผลการเรียนในระดับปานกลางหรือค่อนข้างต่ำ
 - 1.2 รัฐลงทุนเพื่อการผลิตครูต่ำกว่าวิชาชีพอื่น สถาบันผลิตครูส่วนใหญ่จึงมักมีปัญหาความขาดแคลนเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการผลิตครู
 - 1.3 กระบวนการเรียนการสอนเน้นทฤษฎีมากกว่าเน้นปฏิบัติจริง จะเน้นองค์ความรู้มากกว่าวิธีแสวงหาความรู้ ใช้วิธีสอนที่แยกส่วน ขาดความเชื่อมโยงและบูรณาการเรียนรู้อย่างเน้นครูเป็นศูนย์กลาง เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้มากกว่าการส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยกระบวนการรักที่จะเรียนรู้
 - 1.4 ขาดระบบการประกันคุณภาพบัณฑิตครู เนื่องจากคุณภาพของบัณฑิตครูเป็นไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลของสภาประจำของแต่ละสถาบัน ไม่มีองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ ติดตามและประเมินคุณภาพบัณฑิตของสถาบันต่าง ๆ
 - 1.5 ขาดกระบวนการตรวจสอบคุณภาพการผลิตครูและสถาบันการผลิตครู การประกันคุณภาพการผลิตครูและสถาบันผลิตครูเพิ่งเป็นที่ยอมรับและเริ่มดำเนินการมาไม่นานนี้ จึงยังไม่มีมาตรการที่ชัดเจน นอกจากนี้สถาบันผลิตครูของรัฐมีจำนวนถึง 114 แห่ง และอยู่ต่างสังกัด ส่งผลให้สถาบันผลิตครูขาดเอกภาพในนโยบายและมาตรฐานในการผลิต คุณภาพการผลิตครูจึงแตกต่างกันไปตามเกณฑ์การวัดและประเมินผลของแต่ละสถาบัน

2. ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการใช้ครู สาเหตุที่ทำให้การใช้ครูที่มีประสิทธิภาพต่ำ อาจได้ 4 ประการดังนี้

2.1 ค่าตอบแทนครูต่ำ เมื่อได้เปรียบเทียบกับอาชีพอื่นที่รับผิดชอบต่ออนาคต และความสงบเรียบร้อยของคนในชาติ จากการสำรวจของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ร้อยละ 95 ของครูไทยเป็นหนี้สิน ส่งผลให้ครูขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานและมีผลกระทบต่อการสอนของครู

2.2 มีระเบียบปฏิบัติไม่เอื้อต่อการพัฒนางานและการพัฒนาตนเอง ครูที่เป็นข้าราชการมีสถานภาพมั่นคง ไม่เห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเอง สถานศึกษาขาดบรรยากาศของวิชาการที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเองของครู สภาพความร่วมมือ ความรับผิดชอบในการทำงานร่วมกันของครูมีน้อย

2.3 ขาดระบบติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ ส่วนใหญ่ยังดำเนินการโดยผู้บังคับบัญชาเพื่อนครู ไม่มีส่วนในการประเมินครูและผลการประเมินไม่มีความหมายในทางให้คุณให้โทษต่อครูมากนักที่เป็นระบบอย่างจริงจังมีน้อยมากและยังไม่ได้รับการยอมรับจากครู

2.4 ชุมชนมีส่วนร่วมในการใช้ครูน้อย เนื่องจากปัจจุบันผู้มีอำนาจผูกขาดการคัดเลือก การใช้ การประเมินและพัฒนาครูแต่เพียงฝ่ายเดียว ชุมชนจึงได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานของครูโดยตรง ไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการนี้

3. ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ สาเหตุที่ทำให้ด้านการบริหารจัดการ มีประสิทธิภาพต่ำ อาจสรุปได้ 6 ประการดังนี้

3.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถทางการบริหารต่ำส่วนใหญ่ มีพื้นความรู้ระดับปริญญาตรีและปฏิบัติราชการนานประมาณ 20-30 ปี จึงมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอในการบริหาร

3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาไม่สนใจการพัฒนาตนเองเพราะเส้นทางการก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นกับอำนาจการสั่งการของนักการเมือง

3.3 ขาดระบบการตรวจสอบและประเมินผลผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพปัญหาด้านการประเมินผลที่ผู้บริหารมีลักษณะคล้ายกันกับปัญหาของครู ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดว่าการตรวจสอบและการประเมินคือการจับผิด การประเมินเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานมีค่อนข้างจำกัด การปรับปรุงและพัฒนางานอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาจึงไม่ปรากฏให้เห็นเด่นชัด

3.4 ผู้ปกครอง ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาต่ำ เนื่องจากรัฐเข้าไปมีบทบาทในการบริหารการศึกษาและบริหารงานบุคคล

ในสถานศึกษาค่อนข้างสูงและผู้ที่ทำหน้าที่บริหารสถานศึกษามีได้กระจายอำนาจให้แก่ชุมชน ส่งผลให้ผู้ปกครองชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาต่ำ

3.5 ขาดทรัพยากรเพื่อการบริหารสถานศึกษา ขบประมาณในการบริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะเพื่อให้สถานศึกษาได้พัฒนาบุคลากรมีน้อยมาก

3.6 ขาดสถาบันพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาระดับมืออาชีพ ปัจจุบันมีสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ มีหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาผู้บริหารได้จำนวนจำกัด หลักสูตรการฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอยู่ไม่เข้มข้นเพียงพอที่จะทำให้ผู้บริหารกลายเป็นผู้บริหารมืออาชีพ

สุรศักดิ์ ปาเฮ (2553, หน้า 3) ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับวิชาชีพครู ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้

1. สถานศึกษาจำนวนมากไม่ได้มาตรฐาน
 2. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำ ขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์
 3. ขาดแคลนครู อาจารย์ ที่มีคุณภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม ไม่ได้คนเก่ง คนดีและใจรักมาเป็นครู
 4. ไม่มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการลงไปยังสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาที่แท้จริง
 5. ขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาจากทุกภาคส่วนของสังคม
- จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าปัญหาการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านที่ตัวบุคคลที่มาเป็นครูมีคุณภาพที่ค่อนข้างต่ำ จากการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงสู่สถานศึกษา การเมืองทุกระบบเข้าแทรกแซงการทำงานของครู ผู้บริหาร ไม่มีอำนาจในการคัดเลือกคนเข้าทำงาน ครูขาดความมุ่งมั่นในการทำงาน มัวแต่ทำผลงาน เพื่อเลื่อนตำแหน่ง ชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

ขอบข่ายของมาตรฐานวิชาชีพครู

มาตรฐานวิชาชีพครู เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพให้แก่ผู้รับบริการจากวิชาชีพได้ว่าเป็นการบริการที่มีคุณภาพ ดังนี้

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, หน้า 66 - 71) กล่าวถึงมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพครู พ.ศ. 2556 ประกอบด้วย 3 หมวด ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานด้านความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่า หรือมีคุณวุฒิอื่นที่คุรุสภารับรอง โดยมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ดังต่อไปนี้

1.1 มาตรฐานความรู้ ประกอบด้วยความรู้ ดังต่อไปนี้

- 1.1.1 ความเป็นครู
- 1.1.2 ปรัชญาการศึกษา
- 1.1.3 ภาษาและวัฒนธรรม
- 1.1.4 จิตวิทยาสำหรับครู
- 1.1.5 หลักสูตร
- 1.1.6 การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน
- 1.1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
- 1.1.8 นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา
- 1.1.9 การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้
- 1.1.10 การประกันคุณภาพการศึกษา
- 1.1.11 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ

1.2 มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ ผ่านการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาตาม หลักสูตรปริญญาทางการศึกษา เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผ่านเกณฑ์การประเมินปฏิบัติการ สอนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการคุรุสภากำหนด ดังต่อไปนี้

- 1.2.1 การฝึกปฏิบัติวิชาชีพระหว่างเรียน
- 1.2.2 การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ

2. มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะหรือการแสดง พฤติกรรมการปฏิบัติงานและการพัฒนางาน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อให้เกิดผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการเรียนรู้หรือการจัดการศึกษารวมทั้งต้องฝึกฝนให้มี ทักษะหรือความชำนาญสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องผู้ประกอบวิชาชีพครูต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้า อยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เติบโตเต็มตามศักยภาพ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้จริงในชั้นเรียน
 มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
 มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์
 คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลลัพท์ที่เกิดแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

3. มาตรฐานการปฏิบัติตน

มาตรฐานการปฏิบัติตน หมายความว่า จรรยาบรรณของวิชาชีพที่กำหนดขึ้นเป็นแบบแผนในการประพฤติตน ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องปฏิบัติตาม เพื่อรักษาและส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียง และฐานะของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ผู้รับบริการและสังคมอันจะนำมาซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพ ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีมาตรฐานการปฏิบัติตนตามข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณของวิชาชีพ

3.1 จรรยาบรรณต่อตนเอง

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ

3.2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบ ต่อวิชาชีพและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

3.3 จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัย ที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกายวาจา และจิตใจ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติภัยต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับหรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ

3.4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ

3.5 จรรยาบรรณต่อสังคม

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การพัฒนาการศึกษาจะสำเร็จได้จำเป็นต้องมีการเพิ่มพูนคุณภาพครูและระดับฝีมือครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน กิจกรรมการเรียนการสอน และการลงมือทำงาน ถ้าอยู่ในการควบคุมของครูที่มีความสามารถสูงย่อมชำนาญในการจัดกิจกรรมให้นักเรียนลงมือทำเอง ประเมินได้เอง ซึ่งเป็นลักษณะที่เรียกว่า ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง แต่ถ้าครูมีความสามารถต่ำก็จะเป็นแต่เพียงผู้บอกความรู้เท่านั้น นักเรียนก็เกิดแต่ความรู้ความจำ มีนิสัยในการท่องจำ คอยฟังตามคำบอกจากครู ตัดสินใจเองไม่เป็น นำไปสู่คุณภาพประชากรที่ไม่มีประสิทธิภาพ ด้วยความตระหนักในความสำคัญของครู ดังกล่าวมานี้คุรุสภาจึงได้ตั้งกรรมการจัดทำเกณฑ์มาตรฐานและระดับคุณภาพของครูขึ้น แล้วส่งให้กระทรวงศึกษาธิการประกาศเป็นเกณฑ์ของกระทรวง เพื่อให้มีการพร้อมใช้ อันจะเกิดผลดีถึงตัวผู้เรียนอย่างแท้จริง

การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, หน้า 29) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูเป็นเกณฑ์การปฏิบัติตนและปฏิบัติงานในหน้าที่ครู จำนวน 12 มาตรฐาน สามารถจัดเป็นกลุ่มได้ 6 กลุ่ม ดังนี้

ตาราง 2.1

การจัดกลุ่มการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

กลุ่มการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา
1. การพัฒนาตนเอง	มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
2. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	มาตรฐานที่ 2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์
4. การประพฤติปฏิบัติตน	มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
5. การร่วมมือกับผู้อื่น	มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นในชุมชนอย่างสร้างสรรค์
6. การใช้ข้อมูลข่าวสาร	มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

จากตาราง 2.1 จะเห็นได้ว่า 1) การพัฒนาตนเองสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภาในมาตรฐานที่ 1 2) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา

ในมาตรฐานที่ 2 มาตรฐานที่ 3 และมาตรฐานที่ 7 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพของครูสภาในมาตรฐานที่ 4 มาตรฐานที่ 5 มาตรฐานที่ 6 และมาตรฐานที่ 12 4) การประพฤติปฏิบัติตน สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพของครูสภา ในมาตรฐานที่ 8 5) การร่วมมือกับผู้อื่น สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพของครูสภาในมาตรฐานที่ 9 และมาตรฐานที่ 10 และ 6) การใช้ข้อมูลข่าวสาร สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพของครูสภา ในมาตรฐานที่ 11 ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การพัฒนาตนเอง

การพัฒนาตนเองคือการส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและเปิดโอกาส ในการวางแผนล่วงหน้าส่งผลในการพัฒนาตนเองและได้มีผู้ให้ความหมายของการพัฒนาตนเอง ดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของการพัฒนาตนเอง

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549, หน้า 37) ได้ให้ความหมายของการปฏิบัติ กิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนา ตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการและการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือ หน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนาและการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

ประพนธ์ ชัยสกุลกาญจน์ (2551, หน้า 38) กล่าวว่า การพัฒนาครูอาจารย์ หมายถึง กระบวนการหรือการดำเนินการต่าง ๆ ที่จะช่วยให้อาจารย์ได้เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ ความสามารถ ทักษะและเจตคติ ที่จะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพและศักยภาพของครู คุณาจารย์ ให้ดำเนินการกิจของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษา

สมาน รังสิโยภุชณ์ (2552, หน้า 83) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงานดีขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน อันเป็นผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรืออีกนัย หนึ่งการพัฒนาบุคลากรเป็นกระบวนการที่จะส่งเสริม และเปลี่ยนแปลงผู้ปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความสามารถ ทักษะ อุปนิสัย ทัศนคติและวิธีการในการทำงาน อันจะนำไปสู่ ประสิทธิภาพในการทำงาน

อศิกรณ์ อินทรมณี (2552, หน้า 26) กล่าวว่า การพัฒนาตนเอง คือ การพัฒนา วิชาชีพของครูด้วยตนเอง ในการสร้างความเป็นนักวิชาการให้เกิดขึ้นกับตนเองและสามารถนำไป บูรณาการกับงานที่รับผิดชอบได้ตามสภาพการณ์ที่เหมาะสม โดยเปิดโอกาสให้ครูที่มี ประสบการณ์ในการสอนสามารถวางแผนการปฏิบัติงานของตนได้อย่างอิสระ

เสริมศักดิ์ วงษ์เจริญสุข (2553, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของ การพัฒนาครู หมายถึง การกระทำอย่างเป็นระบบตามแผนงานที่วางไว้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาตนเอง ครู ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน แล้วได้มีการรายงานผลให้ผู้บังคับบัญชาทราบ ตลอดจนการขยายผลงาน ในระหว่างเพื่อนครูด้วยกัน

มาลี สืบกระแสน (2553, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของ การพัฒนาครู หมายถึง การกระทำเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการของครูทั้งด้านส่วนตัวและส่วนรวม ได้แก่ การศึกษาค้นคว้า การเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การเข้าร่วมประชุม การอบรม การสัมมนา การประชุม ปฏิบัติการ เป็นต้น รวมทั้งการรายงานผลและการเผยแพร่ผลงานที่ปรากฏชัดเจน

Graff (2001, p. 8) กล่าวถึงการพัฒนาครูคณาจารย์ว่า การพัฒนาครูนั้นจะทำให้ครูได้พัฒนาความสามารถของความเป็นครู ซึ่งเป็นผลมาจากการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยมุ่งพัฒนาที่ตัวครูเป็นการพัฒนาความก้าวหน้าของแต่ละบุคคลในด้านความรู้ ทักษะ การรับรู้ และเทคนิคต่าง ๆ ในการเรียนการสอน รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้ร่วมผลงาน

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาตนเอง หมายถึง ความพยายามที่จะทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพครู มีความเจริญก้าวหน้าในการประกอบวิชาชีพของตน ทั้งการปฏิบัติงาน และปฏิบัติตน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้รับ ประโยชน์สูงสุดและวิชาชีพครูได้รับการยกย่องว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง

1.2 ลักษณะของการพัฒนาตนเอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 77) ได้รายงานเกี่ยวกับมาตรการในการพัฒนาครูตลอดจนบุคลากรทางการศึกษาไว้ว่า ให้ครู-อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้เพิ่มพูนความรู้ พัฒนาทักษะ จรรยาบรรณในอาชีพ ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้ทุนสนับสนุนเพื่อการศึกษา วิจัย ฝึกอบรม ศึกษาดูงานในประเทศและต่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง ทันทต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี

สำลี รักสุทธี (2553, หน้า 15) กล่าวว่า การพัฒนาตนเอง เพื่อให้เป็นผู้ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นครูที่มีความรู้ทันสมัยทันโลก ครูมีวิธีการแสวงหาความรู้ ดังนี้

1. ตระเวนหาความรู้จากห้องสมุด ห้องสมุดคือแหล่งความรู้ ชุมทรัพย์แห่งปัญญา ที่ครูควรเข้าไปค้นหาความรู้ที่มีอยู่อย่างมากมายมหาศาล ซึ่งห้องสมุดที่สามารถจะให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพครูได้ดีที่สุด คือ ห้องสมุดของสถาบันราชภัฏ ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ห้องสมุดประชาชนประจำจังหวัดและหอสมุดแห่งชาติ

2. ตระเวนหาความรู้จากผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์ ครูต้องการความรู้ในเรื่องใด นอกจากจะศึกษาจากเอกสารตำราแล้ว หากต้องการความละเอียดอ่อนของเนื้อหา ควรออกตระเวนหาความรู้จากผู้มีประสบการณ์หรือผู้นำไปปฏิบัติแล้วได้ผล เช่น ครูคิดค้นในสาขาต่าง ๆ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันต่าง ๆ ประชาชนชาวบ้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นต้น ครูต้องทำตนให้เป็นคนพร้อมอยู่เสมอและพร้อมที่จะเติมเต็มทุกเมื่อ

3. ตระเวนหาความรู้จากแหล่งอบรม สัมมนา ทูวันนี้หน่วยงานราชการ และเอกชนต่าง ๆ จัดประชุมปฏิบัติการเพื่อพัฒนางานวิชาการ ครูที่ต้องพัฒนาตนเองควรเข้ารับการอบรมเพื่อนำความรู้ความเข้าใจมาพัฒนาปรับปรุงตนเอง ซึ่งจะลงไปสู่เด็กผลพลอยได้ก็จะมาถึงตัวครูเอง

Warren (2004, p. 356) กล่าวว่า การพัฒนาครูคณาจารย์นั้นควรปฏิบัติดังนี้ การปรับโครงการให้เหมาะสมกับความต้องการของครูคณาจารย์แต่ละคน เพื่อนำผลไปประกอบการพิจารณาการจัดในโอกาสต่อไป เปิดโอกาสให้ครูคณาจารย์มีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะอย่างในการจัดโครงการแต่ละครั้ง ส่งเสริมครูประจำการพิเศษ นอกเหนือจากวันเปิดเรียนปกติ ความใช้เทปบันทึกในการฝึกสอนจุดภาคด้วย การประเมินผล จะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่วางไว้และการจัดโครงการต้องให้เหมาะสมกับความต้องการที่นำไปใช้จริง

Castelter (2006, p. 123) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการบริหารงานบุคคลที่ดี เพราะการพัฒนาบุคลากรจะช่วยแก้ไขสิ่งต่อไปนี้

- 1) ข้อบกพร่องของครูที่ได้รับการฝึกฝนมาไม่ดี ช่วยเหลือผู้ไม่มีประสบการณ์เพื่อพัฒนาด้านการศึกษาควบคู่ไปกับด้านสังคม เพื่อกระตุ้นความเจริญทางด้านวิชาชีพ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัญหาในการบริหารการศึกษา
- 2) การมีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมายที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาบุคลากร เช่น การผลิตของสถาบันครู การสอนภาคฤดูร้อน การประชุมเชิงปฏิบัติการ การศึกษาทางไปรษณีย์ และการประชุมต่าง ๆ และ
- 3) การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาและสังคมมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดและความรู้ได้ขยายไปอย่างรวดเร็ว

Abruscato (2006, p. 8) กล่าวถึงคุณลักษณะของครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนสามารถจัดได้ 3 กลุ่ม ดังนี้

- 1) ด้านการวางแผน เช่น การวางแผนและกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
- 2) ด้านการจัดชั้นเรียน เช่น การวิเคราะห์งานและกำหนดแนวทางการสอน และ
- 3) ด้านการสอน เช่น การทบทวนความรู้เดิมที่เรียนไป การอธิบายเนื้อหา รวมทั้งฝึกทักษะความชำนาญ ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะของการพัฒนาตนเอง หมายถึง การเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยการฝึกให้เป็นคนรักการอ่าน ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน การเป็นวิทยากร การจัดทำและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการอยู่เสมอ ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหน่วยงานที่วางไว้

2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านความสามารถและทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งมีผู้กล่าวไว้ดังนี้

2.1 ความหมายของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

พระพรหมคุณาภรณ์ (2551, หน้า 5) ได้กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนว่า หมายถึงกระบวนการเรียนการสอนให้คนเกิดการเรียนรู้เป็นหัวใจของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือการมุ่งมั่นพัฒนาคนให้สมบูรณ์มีความสุขทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญาและสังคม การมีความสุขทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญาและสังคมนั้น หมายถึง การมีความสุขที่เป็นองค์รวมทุกช่วงชั้น เน้นความสัมพันธ์ด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญาและสังคม ที่ประสานกลมเกลียวทุกด้านจนเกิดภาวะที่พอดีสามารถดำรงอยู่ดำเนินไปด้วยดี

สุภภรณ์ มั่นเกิดสุข (2551, หน้า 117) กล่าวว่า การศึกษามุ่งเน้นการแข่งขันส่งเสริมเฉพาะด้านสติปัญญาความเฉลียวฉลาดด้านความคิด หรือ IQ ส่งเสริมพัฒนาระดับสติปัญญาทางอารมณ์ หรือ EQ และระดับสติปัญญาทางศีลธรรม หรือ MQ ลักษณะการจัดการศึกษาดังกล่าวจะเป็นแบบนี้ เริ่มต้นตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงอุดมศึกษา ลักษณะบุคลากรทางการศึกษาก็ไม่ต่างจากเด็ก ต่างไขว่คว้าพัฒนาหาความเก่งให้กับตัวเอง จนขาดความดี ความสุข ไม่สอดคล้องกับชีวิตจริง จึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาและประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 โดยเฉพาะในหมวด 4 แนวการจัดการศึกษาประเด็นที่ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนทุกคนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ (มาตราที่ 22)

เสริมศักดิ์ วงษ์เจริญสุข (2553, หน้า 22) กล่าวถึงความหมายของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ความพยายามของครูที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่นักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรม ได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด

มาลี สืบกระแสน (2553, หน้า 24) ให้ความหมายของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง

ด้วยตนเอง โดยครุคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ เพื่อความเจริญก้าวหน้าและความสำเร็จอันเปี่ยมหมายสูงสุดของการศึกษา

Handerson (2001, p. 6) กล่าวว่าการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีโอกาสสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน คือ จุดมุ่งหมายหรือความต้องการของผู้เรียน ความรู้เดิมหรือสิ่งที่มีอยู่เดิมของผู้เรียนและสาระหรือสิ่งเรียนรู้ใหม่ๆ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง กระบวนการสร้างเสริมความเจริญงอกงามให้เกิดแก่ผู้เรียนทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรมอย่างสมดุลกัน เพื่อพัฒนาคุณภาพของคนในชาติอันเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา

2.2 ลักษณะของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 25) ได้อธิบายถึงความสามารถของนักเรียนพิจารณาจาก

1. ทักษะ ได้แก่ ความสามารถในการใช้มือและเครื่องมือในการทำงานอย่างคล่องแคล่วและสามารถทำงานได้อย่างเป็นระบบ เช่น การวางแผนการทำงาน การปฏิบัติตามแผน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การประเมินผลเพื่อปรับปรุงงาน เป็นต้น
2. การจัดการ ได้แก่ การแสวงหาความรู้และทรัพยากรมาใช้ในการปรับปรุงผลงานและกระบวนการทำงาน
3. ค่านิยมในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อการทำงานและมีนิสัยรักการทำงาน

สุวิมล ว่องวานิช (2552, หน้า 73) ได้กล่าวว่า การรายงานผลการเรียนรู้มีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะสื่อสารผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามการตัดสินใจของครูและแนวทางการพัฒนาปรับปรุงผู้เรียน การรายงานผลการเรียนรู้มีหลายรูปแบบ ผู้สอนควรกำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากรายงานก่อนที่กำหนดรูปแบบของการรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 54) กล่าวว่า การประเมินผลตามสภาพจริงเป็นทางเลือกใหม่ในการประเมินผลการเรียนรู้ สามารถนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง สามารถประเมินผลความสามารถ ทักษะความคิดเชิงระบบ ความคิดอย่างมีวิจารณญาณขั้นสูงที่ซับซ้อน ตลอดจนความสามารถในการแก้ปัญหาและการประยุกต์ใช้วิธีต่าง ๆ นอกจากนี้วิธีการประเมินดังกล่าวเป็นการประเมินเชิงบวก เพื่อค้นหาความสามารถ จุดเด่นและความก้าวหน้าของผู้เรียนรวมทั้งให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เรียนในจุดที่ต้องการพัฒนาให้สูงขึ้นเต็มศักยภาพ

ชาติรี สำราญ (2553, หน้า 11) กล่าวว่า นักเรียนต้องวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเองแล้วต้องประเมินผลการทำงานตามแบบแผน บทเรียนที่เกิดขึ้นทุกขณะคือครูที่แท้จริงของ

นักเรียน การเรียนรู้ได้มาจากการศึกษาค้นคว้า พิสูจน์หาความจริงจากการกระทำที่นำไปสู่บทสรุป ในตำราวิชาการ นักเรียนจะไม่ใช้ทฤษฎีความจริงจากบทเรียนของครู บทเรียนทุกตอนครูคือ ผู้ร่วมเรียนกับนักเรียน บทบาทของครูไม่ใช่ผู้สอน ครูคือผู้ร่วมเรียนรู้ เพื่อที่พร้อมจะแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้วยกันและกันได้

โกวิท ประวาลพุกษ์ (2553, หน้า 125) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่มีพลังคือการ เรียนรู้ที่เน้นการสร้างความรู้ของผู้เรียน ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอดให้ได้กระบวนการสร้างความรู้ ได้ด้วยตนเอง นอกจากความรู้เดิมที่มีอยู่มารวมกับสิ่งที่พบเห็นใหม่ ๆ นำมาเสริมแต่งปรุงเพิ่มเติม ให้ความรู้เดิมใช้ได้ครอบคลุมรวมกับสิ่งใหม่ ๆ อธิบายสิ่งใหม่ ๆ ที่พบเห็นได้ครบถ้วนตาม ธรรมชาติ เพื่อให้มนุษย์เข้าใจธรรมชาติ รู้เท่าทันธรรมชาติ รักความสวยงาม รักความดี เพื่อให้ มนุษย์อยู่กับโลกอย่างเป็นหนึ่งเดียว พัฒนาโลกให้ยืนยาวทำให้มนุษย์เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ทองพูล บุญอึ้ง (2554, หน้า 44) ได้แสดงทัศนะว่า ผู้ที่เป็นครูมืออาชีพจะต้อง รายงานผลการพัฒนาของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ซึ่งต้องใช้เทคนิคการวัดผลที่ถูกต้อง เหมาะสม ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผล นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาและจัดกิจกรรมการเรียน

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นกระบวนการ สร้างความรู้ของนักเรียน ซึ่งครูมีเทคนิคหรือนานวัตกรรมใช้เพื่อปลูกเร้าและเสริมแรงให้ผู้เรียน ได้ใช้กระบวนการคิดด้วยตนเอง มีการวิเคราะห์ให้ผู้เรียนเพื่อการสอนซ่อมเสริมให้เรียนรู้ด้วยสมอง กายและใจ อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต เพื่อให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความก้าวหน้าในอาชีพ และดำรงชีวิต พัฒนาแนวทางในการจัดการเรียนรู้ตนเองและเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ตลอดจนครูมีการประเมินผลตามสภาพจริงและรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เป้าหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะมุ่งให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ตาม จุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้เรียนจะบรรลุได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่าง แท้จริงซึ่งผู้เรียนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อันมีผลต่อการเรียนการสอน

3.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ยุทธ ไภยวรรณ (2551, หน้า 55) กล่าวว่า การสอน หมายถึง กระบวนการจัด สิ่งเร้าและสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับกิจกรรมหรือประสบการณ์ เพื่อผู้เรียนจะได้เรียนจาก กิจกรรมประสบการณ์ที่จัดให้ ส่วนการเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเป็นผลมา จากประสบการณ์ที่ค่อนข้างถาวรเป็นไปในแนวทางที่สังคมต้องการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 107) ให้ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ว่าหมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียน ได้จากการจัดมวลประสบการณ์ที่หลากหลาย คำนี้ถึงประโยชน์ที่จะเกิดกับนักเรียนและตอบสนองการเรียนรู้ของนักเรียน ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยนักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมและได้ลงมือปฏิบัติจริง สรุปลงเป็นความรู้ใหม่และเกิดความภาคภูมิใจต่อความสำเร็จของตน ครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก จัดสถานการณ์ แหล่งความรู้และสื่อที่เหมาะสม ที่เอื้อต่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2552, หน้า 9) กล่าวว่า แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางคือแนวทางที่มุ่งพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียน โดยเน้นให้ความสำคัญกับผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความต้องการ มีส่วนร่วมรับผิดชอบการเรียนรู้ของตน

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2552, หน้า 484) การสอน หมายถึง การทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ข้อที่น่าสังเกตคือบ่อยครั้งที่การสอนเกิดขึ้นและสิ้นสุดลง โดยไม่มีการเรียนรู้เกิดขึ้น ถ้าเป้าหมายของการเรียนรู้อยู่ที่การเรียนรู้ของผู้เรียนก็ต้องเน้นที่การเรียนมากกว่าการสอน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2553, หน้า 165) ได้กล่าวถึง การเรียนการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางว่า การเรียนที่มีประสิทธิภาพคือการเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมมาก ซึ่งทำให้เด็กมีประสบการณ์ตรงและสามารถแสวงหาวิธีเรียนที่เหมาะสมกับตนเองได้

สุพล วังสินธุ์ (2554, หน้า 45) กล่าวว่า การสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียน ได้คิด วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ แก้ปัญหาเป็น มีความตระหนัก มีจิตสำนึกและสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง ครูมีแผนการสอนที่จัดมวลประสบการณ์ที่หลากหลาย การเรียนรู้มิได้เกิดขึ้นเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น แต่การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา การสอนจึงมุ่งจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตและสถานการณ์ปัจจุบัน เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.2 ลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สมคิด ศิลป์ประกอบ (2551, หน้า 65) กล่าวว่า ระบบการเรียนรู้ทั้งครูและนักเรียนต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ การสอนของครูต้องเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ของนักเรียนก็ไม่เหมือนเดิม ถ้าเราสังเกตกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษาจะเห็นกิจกรรมที่เปลี่ยนแปลง

การเรียนรู้ในห้องเรียน การสอนบรรยายความรู้ให้ผู้เรียนฟังหน้าชั้นเรียน อาจมีอยู่บ้างแต่จะเป็นบ้างครั้งบางเนื้อหาที่เหมาะสมแก่การอธิบายให้เข้าใจ แต่ในชั่วโมงเรียนส่วนใหญ่ไม่เหมือนเดิม นักเรียนควรได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองนอกห้องเรียนที่จัดเป็นแหล่งเรียนรู้

ทิสนา แคมมณี (2551, หน้า 12) ได้กล่าวว่าการที่จะสอนให้ได้ผลดีนั้น ผู้เป็นครูมีอาชีพจำเป็นต้องออกแบบการเรียนการสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพ ความสามารถนี้ถือเป็นหัวใจสำคัญของวิชาชีพ ในการออกแบบการเรียนการสอนที่ดีครูต้องสามารถกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระและความคิดรวบยอดที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียน และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายได้โดยสะดวก

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 6) กล่าวว่า สิ่งเราในการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งที่ผู้สอนจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งอาจแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. สิ่งเราที่เกิดจากการสอนโดยครูโดยตรง เช่น การบรรยาย
2. สิ่งเราที่เกิดจากการสอนที่ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกัน เช่น การสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์

3. สิ่งเราที่ผู้สอนให้ผู้เรียนเรียนจากสื่อการเรียนการสอน เช่น การสอนที่ให้ผู้เรียนเรียนจากชุดการเรียนด้วยตนเอง จากสื่อประสม หรือเรียนจากภาพยนตร์การศึกษา

ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล (2552, หน้า 83) ได้กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544 ครูเป็นผู้จัดทำสาระการเรียนรู้และวางแผนจัดประสบการณ์ที่เน้นการบูรณาการ เพราะฉะนั้นครูสามารถเข้าถึงแก่นของหลักสูตร ผ่านขั้นตอนของการศึกษาและทำความเข้าใจอย่างลุ่มลึก หลักสูตรฉบับนี้ยังเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนหรือสถานศึกษาจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้เองเพราะหลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ใช้แหล่งเรียนรู้ทุกประเภท ดังนั้น การจัดทำสื่อการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างมาก

วิจิต สุรัตน์เรืองชัย (2552, หน้า 142) กล่าวถึง หลักในการพิจารณาเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนไม่ว่าจะผลิตเองหรือจัดหา มี 2 ประการ คือ

1. รูปร่างลักษณะของสื่อ มีความเหมาะสมกับการใช้ของครูเพียงใด เหมาะสมกับวัยของนักเรียนหรือไม่ เราความสนใจแค่ไหน ซึ่งผู้สอนจะต้องรู้และเข้าใจธรรมชาติของเด็กอย่างละเอียด โดยศึกษาจากจิตวิทยาพัฒนาการ จิตวิทยาการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในการเลือกสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม

2. คุณภาพของสื่อ สิ่งสำคัญในการพิจารณาเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน คือ สื่อนั้นจะต้องสามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ ประเด็นนี้เป็นสิ่งที่ผู้สอนต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและอาจต้องมีการทดลองใช้สื่อการเรียนการสอนชนิดนั้น ๆ เพื่อศึกษาผลก่อนใช้จริง

อุษณีย์ โพธิสุข (2552, หน้า 34) กล่าวว่า ทางจิตวิทยาการศึกษาถือว่าหัวใจ ที่จำทำให้ผู้เรียนสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างแท้จริงนั้น ต้องสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับผู้เรียน การสอนให้ผู้เรียนมีกระบวนการที่สลับซับซ้อนสร้างสรรค์ รู้จักแก้ปัญหาที่เป็นปมโยง ไยยุ่งยากได้ จึงจะสามารถเผชิญกับโลกอนาคตได้อย่างก้าวหน้ามันทันโลก หรือก้าวล้ำนำโลก ทักษะ การคิดจึงเป็นเป้าหมายเชิงคุณภาพที่ควรพยายามสร้างให้เกิดกับผู้เรียน เพราะคนจะคิดได้อย่างสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อสังคม จะต้องมีความรู้ลึกกว่ามีอิสระพอ มีความปลอดภัย ไม่ถูกควบคุมด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ จนไม่กล้าคิดกล้าทำ หรือหากจะให้มีความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ต้องมีบรรยากาศการเรียนรู้เช่นนั้น นอกเหนือจากการถูกฝึกฝนให้ใช้เหตุผล มีการไตร่ตรองก่อนตัดสินใจอย่างมีหลักเกณฑ์

สุพินันท์ ปรัชชญพถุทธิ์ (2553, หน้า 88) ให้ความเห็นว่า ความรู้ที่อยู่ทีนอกห้องเรียนและบริบทของสถานศึกษานั้นมีอยู่มากมหาศาล ไม่มีขอบเขตจำกัดและความรู้ใหม่ ๆ เกิดขึ้นทุกวัน ดังนั้นครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักเรียนได้ออกสู่สนามใหญ่แห่งความรู้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ให้สอดคล้องกับการเข้าสู่เนื้อหาวิชา ทั้งนี้ครูจะต้องวางแผนการออกสู่การเรียนรู้จากแหล่งภายนอกอื่น ๆ และจัดเตรียมประเด็นต่าง ๆ เครื่องมือแห่งการจูดประกายการสร้างคำถามการแสวงหาความรู้ให้กับนักเรียนให้มากที่สุด กระทั่งสามารถใช้กลยุทธ์รอบตัว กลไกอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อเก็บข้อมูล ความเห็นข้อสังเกตมาประมวลได้อย่างมีแก่นสารและสามารถถ่ายทอดผลงานสู่บุคคลอื่นได้

เชียร ภูภิญญา ยิ่ง (2553, หน้า 43) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในยุคไอเอ็มเอฟว่า ครูสามารถเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ให้ดีขึ้นได้ ยิ่งภาวะทางเศรษฐกิจของชาติกำลังตกต่ำ ครูอาจเปลี่ยนสถานการณ์วิกฤติที่เป็นปัญหาให้เป็นโอกาส โดยใช้สถานการณ์ที่เลวร้ายเป็นเครื่องมือในการฝึกอบรมสั่งสอนเด็กนักเรียนเพราะพวกเขาได้อยู่ในสถานการณ์จริง ครูต้องหารูปแบบวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนที่แยบยล

สมศักดิ์ สินธุระเวช (2553, หน้า 29) กล่าวว่า เพื่อให้กำหนดหลักสูตรของสถานศึกษาไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด สถานศึกษาต้องจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำหน่วยการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นไปวิเคราะห์ว่าในแต่ละหน่วยการเรียนรู้จะมีแผนการจัดการเรียนรู้กี่แผน แล้วจึงได้ออกแบบการจัดการเรียนรู้

ธีรารัง ชูทัฬห (2553, หน้า 3) กล่าวว่า กระบวนการเรียนการสอนครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสค้นพบความรู้ด้วยตนเอง ค้นพบความสามารถและความถนัดของตนเอง มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมให้มากที่สุด จนเกิดกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานกระบวนการดังกล่าวอยู่ภายใต้การให้กำลังใจและคำแนะนำของครู เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนเก่ง ดี มีความสุข พร้อมกับได้รับผลการเรียนรู้ในรูปแบบของความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริง

โกวิท ประวาลพฤกษ์ (2553, หน้า 9) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้ที่มีพลังก็คือการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างองค์ความรู้ ผู้เรียนได้รับการถ่ายทอดให้ได้กระบวนการวิธีในการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเองจากความรู้เดิมที่มีอยู่มารวมกับสิ่งที่พบเห็นใหม่ ๆ นำมาเสริมแต่งปรุงเพิ่มเติมให้ความรู้เดิมใช้ได้ครอบคลุมรวมกับสิ่งใหม่ ๆ อธิบายสิ่งใหม่ ๆ ที่พบเห็นได้ครบถ้วนตามธรรมชาติ เพื่อให้มนุษย์เข้าใจธรรมชาติ รู้เท่าทันธรรมชาติ รู้ความจริงแท้ รักความสวยงาม รักความดี เพื่อให้มนุษย์อยู่กับโลกอย่างเป็นหนึ่งเดียว พัฒนาโลกให้ยั่งยืนยาว ทำให้มนุษย์เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

จรวาย บุญล้อม (2554, หน้า 66) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการตามขั้นตอนการเรียนรู้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและพัฒนาเต็มตามศักยภาพได้มาตรฐานตามต้องการ โดยใช้เทคนิควิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดให้ผู้เรียนตระหนักในปัญหาและความจำเป็น การคิดวิเคราะห์ วิจัย สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย ประเมินและเลือกทางเลือก กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ ปฏิบัติด้วยความชื่นชม ประเมินระหว่างปฏิบัติ ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอและประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะของการจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สามารถพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างครบถ้วนครูจะต้องเป็นกัลยาณมิตร รักเมตตา เอาใจใส่ต่อนักเรียนทุกคน ดำเนินการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นให้นักเรียนได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริง การแสวงหาความรู้และเรียนรู้ร่วมกัน จัดการเรียนการสอนให้เชื่อมโยงกับสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม ให้นักเรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ ใช้สื่อการสอนที่หลากหลายและประเมินผลทุกด้านอย่างต่อเนื่อง

4. การประพฤติปฏิบัติตน

บุคคลจะเป็นพลเมืองดีของสังคมนั้น ต้องตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ ที่จะต้องปฏิบัติ และมุ่งมั่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับหลักธรรม วัฒนธรรมประเพณี และรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ รวมทั้งบทบาททางสังคมที่ตนดำรงอยู่ เพื่อให้เกิด

ประสิทธิภาพสูงสุด และได้ประสิทธิผลทั้งในส่วนตัวและสังคม เมื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ย่อมเกิดความภาคภูมิใจและเกิดผลดีทั้งต่อตนเองและสังคม ด้วยการเป็นพลเมืองดีที่เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น มีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนและสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม

4.1 ความหมายของการประพฤติปฏิบัติตน

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 68) ให้ความหมายของการมีคุณธรรมประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดีและเป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม มีคุณธรรม จริยธรรมและมุ่งมั่นในการทำความดีอย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจและภาคภูมิใจ เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์

เสริมศักดิ์ วงษ์เจริญสุข (2553, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของการประพฤติปฏิบัติตน หมายถึง การปฏิบัติตนตามกฎหมายของจรรยาบรรณครูและกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติงานตรงตามเวลาราชการและพร้อมจะทำงานนอกเวลาราชการ มีความซื่อสัตย์เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและศีลธรรม

มาลี สืบกระแสน (2553, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของ การประพฤติปฏิบัติตน หมายถึง ความตระหนักของครูในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับการเป็นครูเพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่นักเรียนและบุคคลทั่วไป ทั้งด้านการแต่งกาย กิริยามารยาทและคุณธรรมจริยธรรม

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, หน้า 38) ได้ให้ความหมายของการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยาวาจาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใส ศรัทธา และถือเป็นแบบอย่าง

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การประพฤติปฏิบัติตน หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนของครูทางกาย วาจาและจิตใจ เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ โดยยึดจรรยาบรรณวิชาชีพ ระเบียบวินัยและจรรยาบรรณวิชาชีพของครูอย่างสม่ำเสมอ จนเป็นที่ยอมรับเลื่อมใส ศรัทธา เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั่วไป

4.2 ลักษณะของการประพฤติปฏิบัติตน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 135) ได้กล่าวถึงพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ในเรื่องแนวโน้มนโยบายการจัดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ในทศวรรษหน้า ใจความตอนหนึ่งว่า จริยศึกษา คือ การสอนให้มีคุณธรรมคุณธรรมทางศาสนาที่สำคัญที่ควรฝึกอบรมให้มีในตนคือการรู้จักถ้อยที่ถ้อยอาศัยกันเอื้อเฟื้อกันตามวาระอันควร มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีสำนึกต่อส่วนรวม ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญเพราะต้องอยู่ร่วมกันต้อง

สำนึกถึงส่วนรวมก่อน ควรเคารพในสิทธิและปัญญาของผู้อื่น เรื่องจริยธรรมไม่ใช่สิ่งที่ยาก ๆ ต้องใช้เวลาในการปลูกฝัง กล่อมเกล้าตั้งแต่เด็กจริยศึกษาเป็นเรื่องของการปฏิบัติครูต้องปฏิบัติเป็นแบบอย่างก่อน จึงจะช่วยให้การปลูกฝังจริยศึกษาประสบผลสัมฤทธิ์ที่ดีได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 5) กล่าวถึงพฤติกรรมสำคัญในการครองตน และครองคนครองครู ได้แก่ มีคุณธรรม จริยธรรมและวินัยในตนเอง มีความศรัทธาในวิชาชีพครู มีจิตวิญญาณของความเป็นครู ความเป็นกัลยาณมิตร มีความขยัน อดทน มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี อยู่เสมอ แต่งกายสะอาดเหมาะสมกับกาลเทศะและทันสมัย มีความกระตือรือร้น ใฝ่ต่อความรู้ลึกของสังคม มีความจริงใจ ตรงต่อเวลา มองโลกในแง่ดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง พัฒนาตนเอง ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ก้าวทันต่อความก้าวหน้าทางเทคนิคการสอนและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีความมุ่งมั่นสัมฤทธิ์ผลการปฏิบัติงานของตนและแสดงความสามารถให้ประจักษ์โดยการสร้างสรรค์ผลงานสู่วงการวิชาชีพ สำรวจตนเอง เพื่อหาข้อมูลในการพัฒนาตนเอง แสดงออกซึ่งนิสัยที่ดี ในการประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน สามัคคี มีวินัยในหมู่คณะ รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อม มีความสุภาพและรู้จักใช้คำพูดในการแนะนำอธิบาย ให้กำลังใจ มีความเมตตา กรุณา เอื้ออาทรต่อศิษย์ เป็นที่พึ่งให้ความอบอุ่น ปลอดภัยแก่ศิษย์ มีความเป็นกันเองกับศิษย์ สังเกตได้ตามทุกข์สุขของศิษย์ รับฟังปัญหาของศิษย์และให้ความช่วยเหลือ อุทิศเวลาเพื่อพัฒนา ไม่นำปมด้อยของศิษย์ มาล้อเลียน ไม่ประจานศิษย์ ไม่พูดจาหรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการซ้ำเติมปัญหาหรือข้อบกพร่องของศิษย์ ไม่นำความเครียดมาระบายต่อศิษย์ ไม่ว่าจะด้วยคำพูดหรือสีหน้าท่าทาง ไม่เปรียบเทียบฐานะความเป็นอยู่ของศิษย์ ไม่ลงโทษศิษย์เกินกว่าเหตุ ไม่ทำร้ายร่างกายศิษย์ ไม่จัดหรือปล่อยให้พลละเลยให้สภาพแวดล้อมเป็นอันตรายต่อศิษย์ ไม่ใช่ศิษย์ทำงานเกินกำลังความสามารถ ไม่ดูว่าซ้ำเติมศิษย์ที่เรียนช้า ไม่จัดขวางโอกาสให้ศิษย์แสดงออกทางสร้างสรรค์ ไม่ตั้งฉายาทางลบให้แก่ศิษย์ ไม่หารายได้จากการนำสินค้ามาขายให้ศิษย์ ไม่ตัดสินผลงานหรือผลการเรียนโดยมีสิ่งแลกเปลี่ยน ไม่บังคับหรือสร้างเงื่อนไขให้ศิษย์มาเรียนพิเศษเพื่อหารายได้ ไม่นำผลงานของศิษย์ไปแสวงหากำไรส่วนตน ไม่ใช่แรงงานศิษย์เพื่อประโยชน์ส่วนตน ไม่ใช่หรือจ้างวานศิษย์ไปทำสิ่งผิดกฎหมาย

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553, หน้า 1-3) ได้กล่าวว่า สภาพจริยธรรมที่ตกต่ำได้เกิดขึ้นในคนทุกระดับชั้นของสังคม ดังนั้น บุคคลในระดับของผู้นำประเทศไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ครู อาจารย์ พ่อแม่ สื่อมวลชน บุคคลเหล่านี้สมควรเป็นแบบอย่างชีวิตที่ดีด้วย ครูควรเป็นผู้หรือพินิจสำนึกที่ถูกต้อง โดยตระหนักว่าครูมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมาก หากครูไม่เป็นแบบอย่างที่ดี เด็กจะไม่มีกำลังใจและไม่เห็นความสำคัญว่าทำไมตนเองต้องมีจริยธรรมด้วย ดังนั้นครูจึงควรได้รับการอบรมและฝึกตนเองเป็นแบบอย่างที่ดีและถึงเวลาแล้วที่

สถาบันการศึกษาจะต้องทำหน้าที่อันสูงส่ง คือ เป็นแหล่งในการเพาะเมล็ดพันธุ์คนรุ่นใหม่ที่ยึดมั่นด้วยคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อเป็นการถ่ายทอดสัจธรรมแห่งความดีงาม ซึ่งเปรียบเสมือนน้ำสะอาดไปกวาดล้างน้ำเสียแห่งความเสื่อมทรามแห่งจริยธรรม พึงกระทำไว้โดยมุ่งหวังจะรักษาและขยายความดีงามให้คนอยู่กันอย่างมีความสุขและยั่งยืน

ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์ (2553, หน้า 4) ได้กล่าวถึง ครูตามพระบรมราโชวาทที่พระราชทานให้กับคณะครูสถานศึกษาวังไกลกังวล ในโอกาสที่เข้ารับพระราชทานรางวัลเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2521 ใจความตอนหนึ่งว่า สำหรับครูนั้น ก็จะต้องทำตัวให้เป็นที่รักเป็นที่เคารพเป็นที่เชื่อถือใจของนักเรียน คือข้อแรกต้องฝึกฝนตนเองให้แตกฉานและแม่นยำ ชำนาญทั้งในด้านวิชาความรู้และวิธีสอน เพื่อสามารถสอนวิชาทั้งปวงได้โดยถูกต้อง กระจ่างชัดและครบถ้วน อีกข้อหนึ่งต้องทำตัวให้ดีคือต้องมีความเมตตากรุณา ความซื่อสัตย์ สุจริต ความเข้มแข็งและอดทนให้ปรากฏชัดเจนจนเคยชินเป็นปกติวิสัย เด็ก ๆ จะเห็นได้ ได้เข้าใจในคุณค่าของความรู้ ในความดีและในตัวครูเองอย่างซาบซึ้งและยึดถือเอาเป็นแบบอย่าง ภารกิจของครูคือการให้การศึกษาก็จะบรรลุตามที่มุ่งหวัง

Stapp (2002, p. 165) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะที่สำคัญของครู ดังนี้ ให้คำแนะนำที่มีความยืดหยุ่น มีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ สามารถให้นักเรียนใช้ความสามารถพิเศษทำงานร่วมกับครูอื่น ๆ ได้ดี สร้างบรรยากาศที่อบอุ่น รับรู้ความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ มีความยุติธรรมในการตรวจผลงานของนักเรียนและที่สำคัญน้อยคือแต่งกายดีดูดีใจ มีความเป็นศิลปินสร้างสรรค์ สติปัญญาดี ตกแต่งห้องเรียนได้เหมาะสม

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่าลักษณะของการประพฤติปฏิบัติตนเป็นพฤติกรรมที่สำคัญของครู ได้แก่ การแต่งกายสุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะมีความประพฤติเรียบร้อยทั้งกาย วาจา ใจ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านคุณธรรมและจริยธรรมจนทำให้ผู้เรียนเกิดศรัทธา ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยัน อดทนและเสียสละ ให้กำลังใจ ยกย่อง ชมเชยเมื่อผู้เรียนประพฤติปฏิบัติตัวดี เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในด้านต่าง ๆ การให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียน

5. การร่วมมือกับผู้อื่น

ในการทำงานเราไม่สามารถทำงานเพียงลำพังได้ต้องมีการประสานงานกับบุคคลอื่น ๆ เป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินงานดังนั้นพฤติกรรมการทำงานร่วมกับผู้อื่นนั้นเป็นสิ่งที่ควรมีจะส่งผลให้มีความสุขกับงานที่ทำงานซึ่งได้มีผู้กล่าวถึงการร่วมมือกับผู้อื่นไว้ ดังนี้

5.1 ความหมายของการร่วมมือกับผู้อื่น

ระวีง เนตรโพธิ์แก้ว (2551, หน้า 14) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมคือ

การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น คัดสินใจเอง คิดค้นปัญหาและดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งได้กระทำตามความต้องการของตนในสถานะของสังคมในขณะนั้น เพื่อที่จะพัฒนาตนเอง และสงวนรักษาทรัพยากรและสถาบันต่าง ๆ ในสังคม รวมตลอดทั้งการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลในสังคม ด้วยสถานศึกษาและชุมชนเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก สถานศึกษาและชุมชนควรมีส่วนร่วมในการวางแผน การวางแผนนโยบายการแก้ปัญหาและประเมินผลของสถานศึกษาเอง จากศึกษาจึงไม่ควรเป็นของนักศึกษา นักวิชาการเท่านั้น ประชาชนควรมีส่วนร่วมกำหนดแผนงานของสถานศึกษาด้วย โดยยึดถือความต้องการของชุมชน นำความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์

เอกชัย จันทโรภาส (2552, หน้า 12) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมคิดร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการและร่วมประเมินผลในสิ่งที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือส่วนรวม

สุเมธ พิมพะ (2553, หน้า 24) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของชุมชนว่า หมายถึง การที่ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ ของรัฐ โดยเริ่มตั้งแต่การตัดสินใจว่าจะทำอะไรคือปัญหาและความต้องการและประชาชนเป็นผู้คิดริเริ่มดำเนินการเองอันจะนำไปสู่ผลสำเร็จของแผนงานหรือโครงการ

Whang (2001, p. 91) ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการในการเข้าไปดำเนินงานของบุคคลหรือของกลุ่มเพื่อได้สะท้อนถึงความสนใจของตนหรือเพื่อให้การสนับสนุนทางด้านกำลังงานหรือทรัพยากรต่อสถาบันระบบที่ครอบคลุมการดำเนินชีวิตของพวกเขา

United Nations (2001, p. 5) ให้ความหมายของการมีส่วนร่วม (Participation) ว่าหมายถึง การสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและสมาชิกในสังคมที่กว้างกว่าสามารถเข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือและเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนารวมทั้งมีส่วนได้รับประโยชน์จากผลของการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน

Gustavo (2002, p. 4) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมนั้น โดยปกติทั่วไปเป็นที่เข้าใจกันว่าหมายถึง การเข้าไปมีหน้าที่หรือมีส่วนรับผิดชอบ เมื่อการมีส่วนร่วมนี้เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการในการเข้าไปมีส่วนรับผิดชอบของแต่ละบุคคลหรือกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงในโดยรวม

จากแนวคิดกล่าวสรุปได้ว่า การร่วมมือกับผู้อื่น หมายถึง การใช้ทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของผู้อื่น การสร้างมนุษยสัมพันธ์ ตลอดจนการแสวงหาความร่วมมือจากผู้อื่นด้วยวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามจุดประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 ลักษณะของการร่วมมือกับผู้อื่น

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 13) ได้กล่าวถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 หมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา ตามมาตรา 29 กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคลในชุมชนและสถาบันสังคมอื่น ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน มีการจัดการศึกษาอบรม การแสวงหาความรู้ การเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชน ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนาระหว่างชุมชน

พวงรัตน์ เกสรแพทย์ (2551, หน้า 161) กล่าวว่า การปฏิบัติงานขององค์กรหรือหน่วยงานที่มีผู้ร่วมงานตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันทำงานนั้น แต่ละคนต่างมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกัน โดยการทำงานจะเกิดขึ้นจากการประสานความรู้ ความคิด ความสามารถ งานสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ การทำงานลักษณะนี้เป็นลักษณะของการทำงานเป็นทีม

ระวีง เนตรโพธิ์แก้ว (2551, หน้า 53) กล่าวว่า การทำงานเป็นทีมจะเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของหน่วยงานช่วยเสริมสร้างให้เกิดพลังร่วมกัน ด้วยจิตสำนึกของผู้ที่มีจุดมุ่งหมายและความรับผิดชอบต่อกิจกรรมและหน้าที่ร่วมกัน โดยที่แต่ละคนต่างมีความรู้สึกว่าเขาเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะและจะต้องทุ่มเทเสียสละ เพื่อธำรงรักษาความสำเร็จจากการมีส่วนร่วมทำงานให้ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

ชาญชัย อาจินสมภาร (2552, หน้า 38) ให้แนวคิดไว้ว่า สิ่งแวดล้อมในชุมชนคือองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาเด็ก ครูทุกคนนี้ถูกคาดหวังให้มีความคุ้นเคยกับชุมชนและทำงานร่วมกับชาวบ้านเพื่อปรับปรุงสภาพของสถานศึกษาและชุมชน ในการทำหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าว ครูควรเปลืองงานของตนเองและสถานศึกษาให้กับผู้ปกครองโดยผ่านทางตัวเด็ก ครูควรร่วมมือกันอย่างกระตือรือร้น ในการจัดองค์กรของชุมชนและเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างครูกับผู้ปกครอง ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาให้ดีขึ้นควบคู่กันไป

พนิจดา วีระชาติ (2552, หน้า 1) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันเป็นสิ่ง ทีมมนุษย์ร่วมกันสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับสังคมทำให้เกิดความสะดวกสบายและเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย

สมศักดิ์ คณประสิทธิ์ (2553, หน้า 8) เสนอแนะว่า คนแต่ละคนไม่ได้เก่งทุกเรื่องหรือทำทุกอย่างได้ ต้องร่วมกันทำงานประสานกันอย่างเป็นระบบ กำหนดและปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องชัดเจน เปรียบเสมือนทีมฟุตบอลที่ตีความสำเร็จของทีมย่อมมาจากการมีผู้สนับสนุนที่ดี ผู้ฝึกสอนดี ผู้จัดการ ทีมดี ผู้เล่นดีและทุกคนทำหน้าที่ของตนเองได้ดี หลีกเลี่ยงการปฏิบัติงานในลักษณะเก่งคนเดียว ให้ความสำคัญและยอมรับความเห็นของคนอื่น ให้เกียรติและปรับสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงานรวมทั้งผู้บังคับบัญชา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2555, หน้า 10) กล่าวถึงภาระหน้าที่ของครูไว้ 5 ภารกิจ โดยเฉพาะภารกิจที่ 5 คือ หน้าที่ในการแสวงความร่วมมือกับบุคคล ชุมชน สถาบันและแหล่งเรียนรู้ ครูควรมีความสามารถใน 2 ด้านคือ

1. ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคล ชุมชน สถาบันและแหล่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

2. ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคล ชุมชน สถาบันและแหล่งเรียนรู้เพื่อการพัฒนาชุมชนและสังคม โดยเฉพาะครูทุกคนจะต้องปฏิญาณตนในวันครู ซึ่งตรงกับวันที่ 16 เดือนมกราคม ของทุก ๆ ปี ว่า

ข้อ 1 ข้าจะบำเพ็ญตนให้สมกับได้ชื่อว่าเป็นครู

ข้อ 2 ข้าจะตั้งใจฝึกสอนศิษย์ให้เป็นพลเมืองดีของชาติ

ข้อ 3 ข้าจะรักษาชื่อเสียงของคณะครูและบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่

สังคม

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะของการร่วมมือกับผู้อื่นควรมีความมุ่งมั่น พัฒนางานและสถานศึกษาอย่างเป็นระบบจนเป็นนิสัย ซึ่งได้แก่การร่วมมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถและเต็มใจ ยอมรับความคิดเห็นและความรู้ความสามารถของผู้ร่วมงาน ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาเพื่อนร่วมงานโดยยึดความสามัคคีเป็นหลัก ยอมรับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานและประเมินผลการปฏิบัติงานแล้วนำมาปรับปรุงพัฒนาอยู่เสมอ

6. การใช้ข้อมูลข่าวสาร

การดำรงชีวิตในปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลต่าง ๆ มาช่วยงานนั้น ๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เนื่องจากการตัดสินใจในด้านต่าง ๆ จะถูกต้องแม่นยำเพียงใดขึ้นอยู่กับข้อมูลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจในแต่ละครั้ง เช่น ข้อมูลด้านการวางแผน การบริหาร ฯลฯ ถ้าผู้บริหารมีข้อมูลจำนวนมาก ๆ มาประกอบการตัดสินใจ ย่อมทำให้การตัดสินใจนั้น ๆ บรรลุเป้าหมายไปในทางที่ดี ดังนี้

6.1 ความหมายของการใช้ข้อมูลข่าวสาร

เสริมศักดิ์ วงษ์เจริญสุข (2553, หน้า 22) ได้ให้ความหมายของ การแสวงหา และใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง ความพยายามในการค้นคว้าความรู้ที่ทันสมัยเป็น ปัจจุบันในทุก ๆ ด้าน พร้อมทั้งการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง แล้วสามารถนำข้อมูลเหล่านั้น ไปปรับใช้ เพื่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ ได้อย่างเหมาะสม และเป็นประโยชน์

มาลี ถีบกระแสด (2553, หน้า 24) ได้ให้ความหมายของการแสวงหาและใช้ข้อมูล ข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ในปัจจุบันแล้ว มีการเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ สามารถเลือกนำมาใช้เพื่อการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน ได้เป็นอย่างดี

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, หน้า 38) ได้ให้ความหมายของการแสวงหา และใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การค้นหา สังเกต จดจำและรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผลและใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหา พัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนา สังคมได้อย่างเหมาะสม

Higgins (2002, p. 1) ได้กล่าวว่า ระบบการจัดการข้อมูลข่าวสาร (Management information system) เป็นระบบที่จัดหาสารสนเทศให้แก่ผู้บริหารความต้องการของแต่ละคน ในองค์กร เพื่อการตัดสินใจวางแผนและควบคุมงานตามขอบเขตความรับผิดชอบในส่วนของตน

Hodge (2004, p. 24) ได้ให้ความหมายของระบบสารสนเทศไว้ว่า ระบบ สารสนเทศคือกระบวนการสื่อสาร มีการสะสมข้อมูลไว้ประมวลเก็บรักษาและส่งไปยังบุคลากรที่เหมาะสมในองค์กร เพื่อจะได้ใช้สารสนเทศเป็นฐานในการตัดสินใจ

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การใช้ความพยายามในการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสภาพของสังคมทุก ด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศด้านวิชาชีพครู การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นมาใช้ในการแก้ปัญหาเพื่อ พัฒนางานและพัฒนาสังคม ได้อย่างเหมาะสม

6.2 ลักษณะของการใช้ข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551, หน้า 38) ให้ความสำคัญ กับการแสวงหาข้อมูลข่าวสาร โดยในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ในมาตรา 68 กล่าวว่า ให้มีการระดมทุนเพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทานและผลกำไรที่ได้จากการดำเนิน

กิจการด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชนและองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อพัฒนาคนและสังคม

รุ่ง แก้วแดง (2555, หน้า 14) ได้เขียนบทความตามแนวคิดของ บิลล์เกตส์ (Bill Gates) กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาทุกแห่งจะปฏิวัตรบบการเรียนการสอน โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ โดยได้เสนอความคิดเห็นในเรื่องการศึกษาไว้ว่า

1. การเรียนมิได้มีเฉพาะในห้องเรียน โดยเฉพาะทางด่วนข้อมูล (Information superhighway) ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการศึกษาของมนุษย์
2. ผู้เรียนมีความแตกต่างระหว่างบุคคล
3. การเรียนที่ตอบสนองความต้องการรายบุคคล
4. การเรียนโดยใช้สื่อประสมจะช่วยให้เด็กเรียนรู้การแก้ปัญหาด้วยตนเอง
5. บทบาททางด่วนข้อมูลกับการสอนของครูปัจจุบันครูต้องทำงานหนักเพื่อเตรียมการสอนตลอดเวลา แต่ระบบเครือข่ายทางด่วนข้อมูล จะทำให้ได้ครูที่สอนเก่งจากที่ต่าง ๆ มากมายมาเป็นต้นแบบและสิ่งที่ครูสอนนั้นแทนที่จะใช้กับเด็กเพียงกลุ่มเดียวก็สามารถสร้างเว็บไซต์ (Web site) ของตนหรือของสถานศึกษาขึ้นมาเพื่อเผยแพร่ออกไปให้สถานศึกษาอื่นได้ใช้ด้วย ทางด่วนข้อมูลที่ทำขึ้น สามารถใช้สื่อสารระหว่างกันได้ (Interactive network) ซึ่งจะช่วยปฏิบัติการเรียนการสอนได้มาก

6. บทบาทของครูที่เปลี่ยนไป คือ เป็นผู้ฝึกสอน (Coach) เป็นเพื่อน (Partner) เป็นทางออกที่สร้างสรรค์ (Creative outlet) ให้กับนักเรียนและเป็นสะพานการสื่อสารเชื่อมโยงระหว่างเด็กกับโลก

7. คอมพิวเตอร์กับความเป็นมนุษย์ครูกับนักเรียนอยู่กับคอมพิวเตอร์ร่วมกัน
8. ความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน ครูและผู้ปกครอง ระบบทางด่วนข้อมูลคอมพิวเตอร์ จะช่วยเชื่อมโยงไปได้อย่างรวดเร็ว เช่น การสร้างอีเมลล์ (e-mail) จากครูไปถึงผู้ปกครอง เพื่อรายงานผลการเรียนของนักเรียน

Braid (2003, p. 323) ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับลักษณะของสารสนเทศที่ดีไว้ 5 ประการ คือ 1) เชื่อถือได้ 2) ประหยัด 3) จำเป็น 4) ถูกต้อง และ 5) ใช้ประโยชน์ได้

จากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะของการใช้ข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การแสวงหาและการใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนางานเพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครูการใช้เทคโนโลยีโดยครูสามารถวิเคราะห์และจัดระบบข้อมูลเป็นปัจจุบัน ตลอดจนการให้บริการข้อมูลข่าวสารอย่างสม่ำเสมอ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัย เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

1. งานวิจัยในประเทศ

ชนภัทร วงศ์อาษา (2557, หน้า 58 - 59) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาและเปรียบเทียบ การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามความคิดเห็นของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมากทุกมาตรฐาน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทุกสถานการณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาจำแนกตามระดับการศึกษาของนักเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

วรนิษฐา ชินทวัน (2556, หน้า 81) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 พบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มาตรฐานที่ 2 และมาตรฐานที่ 8 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มาตรฐานที่ 4, 5, 6 และ 7 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขวัญชัย ปังชัยตา (2555, หน้า 60) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน

มีการปฏิบัติ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลในการพัฒนา มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอน ให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อยู่เสมอ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียน การสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่าง สร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีระบบ และมาตรฐานที่ 12 สร้าง โอกาสให้ผู้เรียนรู้ทุกสถานการณ์

เอมอร ดวงจันทร์ โชติ (2555, หน้า 67 - 71) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระแก้ว เขต 2 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เกือบทุกมาตรฐาน โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มาตรฐานการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ มาตรฐานการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐาน การพัฒนาแผนการสอนให้ปฏิบัติให้เกิดผลจริง มาตรฐานความร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ใน ชุมชน มาตรฐานการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานการแสวงหา ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มาตรฐานการมุ่งมั่น พัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มาตรฐานความร่วมมือ กับผู้อื่น ในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานการจัดกิจกรรมการสอน โดยเป็นผลที่เกิดขึ้นแก่ ผู้เรียน มาตรฐานการสร้าง โอกาสให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ มาตรฐานการตัดสินใจ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน และมาตรฐาน การรายงานผลการเรียนการสอน โดยเน้นผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ตามลำดับ

ณรงค์ศักดิ์ สาลี (2554, หน้า 82 - 84) ได้ทำการวิจัย เรื่อง แรงจูงใจและแนวทางการเสริมสร้าง แรงจูงใจ ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ปัจจัยจูงใจอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ ความสำเร็จของงาน และลักษณะของงาน สำหรับปัจจัยต่ำจน พบว่า อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การปกครองบังคับ บัญชาความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน นโยบายและการบริหาร สภาพแวดล้อมการทำงาน เงินเดือน และผลประโยชน์เกื้อกูล ในส่วนของแนวทางการเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ ข้าราชการครูในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2 ในด้าน ความสำเร็จ ได้แก่ ควรมีการมอบหมายหน้าที่และงานพิเศษอื่น ๆ นอกจากงานที่มีอยู่ ในด้าน การยอมรับนับถือ ได้แก่ ควรได้รับความไว้วางใจจากผู้บริหาร โดยมอบหมายงานสำคัญ ๆ

ให้ปฏิบัติในด้านลักษณะของงาน ได้แก่ การได้รับการมอบหมายงานให้ปฏิบัติเหมาะสมกับความสามารถของตน ในด้านความรับผิดชอบ ได้แก่ การให้ความภูมิใจในงานและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ในด้านความก้าวหน้า ได้แก่ ควรมีการประชุมอบรมและสัมมนาเพิ่มความสามารถในการทำงาน ในด้านนโยบายและการบริหาร ได้แก่ การเปิดโอกาสให้มีการตัดสินใจร่วมกัน เมื่อเกิดปัญหาสำคัญขึ้นในหน่วยงาน ในด้านการปกครองบังคับบัญชา ได้แก่ การได้รับการมอบหมายอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างยุติธรรม ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ได้แก่ การได้รับความสนใจและเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างจริงจัง ในด้านสภาพการปฏิบัติงาน ได้แก่ การมีความปลอดภัยในการปฏิบัติงานจึงจะสามารถปฏิบัติงานจนสำเร็จได้

พจน์ รัศมี (2553, หน้า 82) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายมาตรฐานทุกมาตรฐาน อยู่ในระดับปานกลาง ครูที่มีวุฒิการศึกษา มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมแตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู สรุปได้ว่า ครูควรมีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ และปรับเปลี่ยนตนตามสภาวการณ์ปัจจุบัน ในขณะที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ข้าราชการครูเข้าร่วมการประชุม อบรม สัมมนาทางวิชาการและนำความรู้มาเผยแพร่แก่บุคคลอื่น และควรมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของครูเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูอย่างสม่ำเสมอ ในเชิงประจักษ์ส่งเสริมให้ข้าราชการครูที่มีความรู้ความสามารถเป็นวิทยากร มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาชีพครู สนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ

นรารัตน์ ทองบุญเรือง (2552, หน้า 72-73) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2 พบว่า โดยรวม มีการพัฒนาตนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ส่วนใหญ่มีการพัฒนาตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยมาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มีการพัฒนาตนสูงสุด โดยมีการพัฒนาตนอยู่ในระดับมากและมาตรฐานที่ 1 การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ มีการพัฒนาตนต่ำสุด โดยมีการพัฒนาตน อยู่ในระดับปานกลาง

สารวิน ควรหัตร์ (2552, หน้า 94) ได้ทำการวิจัยเรื่อง คุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า คุณลักษณะตามเกณฑ์

มาตรฐานวิชาชีพครูของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 จำแนกเป็นรายข้อ และโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 มาตรฐาน และอยู่ในระดับมาก 10 มาตรฐาน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 มาตรฐานแรก ได้แก่ มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และมาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน ตามลำดับ

มณฑกานต์ สุนันท์ (2551, หน้า 82 – 84) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยอง เขต 1 อยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบเมื่อจำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ และวิทยฐานะ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวิมล พรประภาศักดิ์ (2551, หน้า 84) ได้ทำการวิจัย เรื่อง มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู สถานศึกษาศรีศดสงเคราะห์ อำเภองครักษ์ จังหวัดนครนายก พบว่า มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู สถานศึกษาศรีศดสงเคราะห์ ใน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวิจัย ทางการศึกษา การวัดและการประเมินผลการศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบจำแนกตามระดับช่วงชั้นที่สอน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 โดยพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน สำหรับด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัยทางการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน พบว่า มาตรฐานความรู้ วิชาชีพครูไม่แตกต่างกัน และเมื่อจำแนกตามสาขาวิชาที่สอน พบว่า มาตรฐานความรู้วิชาชีพครู ไม่แตกต่างกัน

ศิริดา พรหมเทพ (2550, หน้า 93) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนา มาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของครูสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาจันทบุรี เขต 1 พบว่า การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูสถานศึกษามัธยมศึกษาโดยรวม และเกือบทุกรายมาตรฐาน อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และประเภทของสถานศึกษา ในขณะที่ประสิทธิผลของสถานศึกษามัธยมศึกษา โดยรวมและ ทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และประเภท ของสถานศึกษา ส่วนการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูระหว่างครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและ สูงกว่าปริญญาตรี ระหว่างสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก รวมทั้งสถานศึกษา มัธยมศึกษาและสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาประสิทธิผลของสถานศึกษาระหว่างครูที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี พบว่า ไม่แตกต่างกัน ระหว่างสถานศึกษาขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ส่วนสถานศึกษามัธยมศึกษาและสถานศึกษาขยายโอกาสทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผลของสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน

ศศิธร นาคสง (2550, หน้า 94) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสถานศึกษาตะกั่วป่า “เสนาอนุกุล” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานของครู พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองและช่วงชั้นที่นักเรียนกำลังศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูและปัญหาการดำเนินงานต่างๆ ตามที่ได้เสนอตามลำดับสรุปได้ว่า การพัฒนาการปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ครูมีคุณภาพมีความรู้ความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนการสอน อันจะส่งผลดีเกิดคุณภาพทางการเรียนกับผู้เรียน โดยตรง และการที่ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพครูไปได้ด้วยดีนั้นต้องได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพครูที่กำหนด ซึ่งจะทำให้ครูเกิดความมั่นใจ และปฏิบัติหน้าที่ด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. งานวิจัยต่างประเทศ

Ellen (2007, p. 32) ได้ศึกษาทัศนคติของนักเรียนต่อเทคนิคการสอนของครูยอดเยี่ยม (Student Perspectives on Teaching Techniques and Outstanding Teachers) โดยใช้การวิจัยแบบสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะของครู ยอดเยี่ยม (Outstanding teachers characteristics) 3 อันดับแรก ประกอบด้วย 1) ครูแสดงความสามารถ ในการกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของวิชาที่สอน 2) ครูมีทักษะในการนำเสนอที่ดี และ 3) ครูมีความสามารถในการอธิบายแนวคิดที่ซับซ้อน ได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย นอกจากนี้นักเรียนได้เพิ่มเติมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูยอดเยี่ยมอีก 4 ประการ คือ 1) ความเป็นระบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจน 2) ความเข้าใจในเนื้อหาและใช้วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน 3) ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนแต่ละคน ทั้งภายในและภายนอกชั้นเรียน และ 4) ครูมีความรู้ ความสามารถและเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่สอน

Wagner (2006, หน้า 126 - 130) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แรงจูงใจและความก้าวหน้าทางอาชีพของครูบรรจุใหม่ โดยได้สำรวจความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจของครูบรรจุใหม่ในด้านความก้าวหน้าในอาชีพกับความเปลี่ยนแปลงในการฝึกสอน ผลการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multivariate Regression Analysis) พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญในทางบวกระหว่างแรงจูงใจภายในของครูตามการรายงานตนกับความเปลี่ยนแปลงในการฝึกสอน จากการสังเกตตัวแปร 3 ประการในด้านแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งได้แก่ การสนับสนุนของผู้บริหาร ธรรมชาติของงาน และความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน เป็นตัวแปรทำนายความสนใจภายในในการพัฒนาอาชีพ สำหรับผลการวิเคราะห์ในด้านคุณภาพ พบว่า วิธีการซึ่งจะมีปฏิริยาส่งผลกระทบต่อระหว่าง แรงจูงใจ กิจกรรมพัฒนาอาชีพกับบรรยากาศการทำงาน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางบวกและลบ

Ismail (2005, p. 298) ได้ศึกษา “ตัวชี้วัด การปฏิบัติงานที่สำคัญสำหรับครูยอดเยี่ยมในประเทศมาเลเซีย : รูปแบบการวัดผลการปฏิบัติงานสำหรับครูยอดเยี่ยม” มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างตัวชี้วัดการปฏิบัติงานที่สำคัญสำหรับครูยอดเยี่ยมและครูทั่วไป โดยใช้วิธีการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์ตัวแปรหลายองค์ประกอบ (Factor analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลทั่วไปของการเป็นครูยอดเยี่ยม พบว่า ครูยอดเยี่ยมของมาเลเซียส่วนมากเป็นเพศหญิง (ร้อยละ 62.70) และสอนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา (ร้อยละ 80.70) สอนในระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 19.30) และมีประสบการณ์สอนมากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 78.40) 2) ตัวชี้วัด การปฏิบัติงานที่ยอดเยี่ยมที่สำคัญเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ประกอบด้วย 1) การควบคุมและ การบริหารจัดการ ชั้นเรียน 2) วัตถุประสงค์ของการสอนชัดเจน 3) ความคาดหวังของครูสูง 4) ครูมีปรัชญาประจำตัวสำหรับครูยอดเยี่ยม และ 5) ครูมีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาความรู้ของหลักสูตรและวิชาที่สอน

Lucilio (2004, หน้า 205 - 214) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบมุมมองระหว่างครูกับผู้บริหารที่มีต่อการพัฒนาวิชาชีพใน โรงเรียนมัธยมศึกษาคาทอลิก พบว่า ครูต้องการโอกาสในการพัฒนาวิชาชีพเกี่ยวกับเนื้อหาเฉพาะและการหาวิธีการสอนใหม่ ๆ เพื่อจะได้นำไปใช้ในชั้นเรียน ทั้งครูและผู้บริหารมีความเห็นร่วมกันว่าอุปสรรคที่ยิ่งใหญ่ที่สุดต่อการพัฒนาวิชาชีพที่ดี คือ เวลา และงบประมาณ

Quicke (2000, หน้า 299 - 315) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมองค์กรของครูมืออาชีพกับการเรียนรู้ในสังคมร่วมกันเพื่อประเมินความคิดของความเป็นครูมืออาชีพในบริบทในขณะนั้น เพื่อแนะนำให้เกิดองค์การเรียนรู้ในสถาบันที่ครูมืออาชีพทำงานอยู่ พบว่า การสร้างแนวความคิดใหม่ของครูมืออาชีพ ต้องเน้นความเป็นประชาธิปไตยร่วมกันบนพื้นฐานของการสื่อสารอย่างสมเหตุสมผลในบริบทที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างจากระบบราชการ

(Bureaucratic) ให้หลวมมากขึ้นในชั้นของอำนาจ การสื่อสารที่ไม่เป็นทางการ ความเป็นกันเองระหว่างครูมืออาชีพด้วยกัน ความไวเนื้อเชื้อใจกันในการทำงาน ความเป็นอิสระในการทำงานที่มีการตรวจสอบอย่างเป็นธรรม และความรับผิดชอบ ครูมืออาชีพจะทำงานกับผู้นำที่มีใจจริงใจ ให้ความเป็นอิสระและสามารถให้การสนับสนุนเพื่อการพัฒนาคนได้ในทุกด้าน รวมทั้งสังคม ความเป็นครูมืออาชีพไม่ชอบอำนาจ แต่ชอบบรรยากาศแบบเป็นกันเองและยอมรับซึ่งกันและกัน ในความรู้ความสามารถการส่งเสริมบรรยากาศในการร่วมมือกันเป็นสิ่งจำเป็นมาก การสื่อสารแบบไม่เป็นทางการ การสนับสนุนการทำงานและด้านส่วนตัวเพื่อให้มีศักดิ์ศรี

Blakely (1986, p. 218) ได้ศึกษาทัศนคติของครูผู้สอนและผู้บริหารที่มีต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า การประเมินผลจะมีประสิทธิภาพมากกว่านี้ หากสามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในการปฏิบัติของครูผู้สอน มากกว่าความก้าวหน้าในตัวครูผู้สอนเอง ผู้บริหารและครูผู้สอนเห็นด้วยอย่างมาก เกี่ยวกับเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอน

Calderon (1989, p. 2514 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่สอนได้ดีเยี่ยมในทัศนคติของผู้เรียน เพื่อนครูและผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตวิทยาลัยชุมชนลอสแอนเจลิส (Los Angeles Community College District) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจความคิดเห็นกลุ่มตัวอย่างเลือกจากประชากรในเขตวิทยาลัยชุมชนลอสแอนเจลิส เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกและพฤติกรรมที่สำคัญของครูที่ทำการสอนได้ดีเยี่ยม ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียน ครูและผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นตรงกัน โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณลักษณะที่ดี 3 ลักษณะ คือ ลักษณะการสอนที่ดี ลักษณะเกี่ยวกับบุคลิกภาพที่ดีและลักษณะเกี่ยวกับอาชีพครูและผลการศึกษา ไม่พบความแตกต่างกันระหว่างความคิดเห็นของทั้งสามกลุ่ม แต่กลับพบความคิดเห็นตรงกันของประชากรทั้งสามกลุ่ม

White (1989, p. 2537 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพื้นฐานและคุณลักษณะของครูที่มีความมุ่งมั่นในการสอนในสหรัฐอเมริกา โดยศึกษาจากครูใหญ่จำนวนร้อยละ 42 ของครูใหญ่จำนวนร้อยละ 69 ของสถานศึกษาที่เข้าร่วม โครงการและศึกษาจากครูจำนวนร้อยละ 44 ของครูจำนวนร้อยละ 100 ของครูที่เข้าร่วมโครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับมาตรฐานและลักษณะของครูผู้สอน จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คุณลักษณะที่เป็นมาตรฐานของครูมี 5 ลักษณะ คือ มีความมั่นใจสูง มีความรู้ดี มีประสบการณ์ทำงานและทักษะความชำนาญ มีทัศนคติที่ดีและมีความยินดีในอาชีพทางการสอน นอกจากนี้ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ามาตรฐานต่าง ๆ ที่กำหนดในแบบสอบถามมีความสำคัญต่อการเรียนการสอน ควรจะมีการเชิดชูเกียรติสำหรับครูดีเด่นและครูผู้ตอบแบบสอบถามเสนอว่า ควรจะมีการอบรมครูก่อนการสอน

เพิ่มวัสดุอุปกรณ์การสอนให้เพียงพอ เพิ่มการอบรมครูใหม่เพื่อเตรียมตัวครูผู้สอนเด็กก่อนประถม และควรจะเน้นทักษะทางภาษาด้วย

จากการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าที่กล่าวมาทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า วิชาชีพครูเป็นวิชาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อสังคม ซึ่งสังคมจะขาดการบริการ จากวิชาชีพนี้ไม่ได้ผู้ประกอบวิชาชีพนี้ต้องมีคุณลักษณะที่ดีพฤติกรรมของครูจะต้องดี มีมาตรฐาน ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้วิชาชีพครูเป็นที่ศรัทธาเป็นที่ยอมรับเชื่อถือของสังคม จึงเห็นว่าควรมี การยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้น โดยเฉพาะด้านวิชาการซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการ การศึกษา หากมีการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูจะทำให้การศึกษามีคุณภาพดียิ่งขึ้นไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษา สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับครูสภา
สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์
เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,429 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน
(Krejcie & Morgan, 1970, หน้า 608 - 610 ; อ้างถึงในประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 148 -
149) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 335 คน ประกอบด้วย ครู จำนวน 335 คน แล้วทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น
อย่างเป็นสัดส่วน (Proportional stratified random sampling) ดังตาราง 3.1

ตาราง 3.1

จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2559 แบ่งตามขนาดของสถานศึกษา

อำเภอ	ประชากร (คน)				กลุ่มตัวอย่าง (คน)			
	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม	เล็ก	กลาง	ใหญ่	รวม
ประโคนชัย	180	258	178	636	25	36	25	86
กระสัง	130	428	275	833	18	59	38	115
บ้านกรวด	109	248	129	486	14	34	18	67
พลับพลาชัย	50	62	162	274	7	8	22	37
ห้วยราช	26	42	152	220	3	6	21	30
รวมทั้งสิ้น	495	1,038	896	2,429	67	143	125	335

3.2 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists) จะมีคำตอบให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ()

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ตามข้อบังคับคุรุสภาจำนวน 12 มาตรฐาน โดยสังเคราะห์เป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาตนเอง 2) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) การจัดการเรียนการสอน 4) การประพฤติปฏิบัติตน 5) การร่วมมือกับผู้อื่น และ 6) การใช้ข้อมูลข่าวสาร

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's Rating Scale) แบ่งระดับความคิดเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตรงกับข้อความในแบบสอบถามตามความเป็นจริง โดยในแต่ละระดับจะให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	ความหมาย
5	มีการดำเนินการอยู่ในระดับมากที่สุด
4	มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก
3	มีการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง
2	มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อย
1	มีการดำเนินการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากที่ได้กล่าวมาแล้วเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

3.2.2 การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัย สร้างข้อคำถามของแบบสอบถามตามคำนิยามศัพท์เฉพาะให้ครอบคลุมตามข้อบังคับคุรุสภา จำนวน 12 มาตรฐาน โดยสังเคราะห์เป็น 6 ด้าน

3.2.2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา โครงสร้างและภาษา และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ได้ข้อคำถามที่ถูกต้องและครอบคลุม

3.2.2.3 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.2.2.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามกับคำนิยามศัพท์เฉพาะ ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) นายสมชาย ไกรสุทธิกานต์ วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาวัดผลและประเมินผลการศึกษา ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาอนุบาลกระสัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เชี่ยวชาญด้านการวัดผลและประเมินผลการจัดการศึกษา

2) นางสาวกรองจิต กว้างขวาง วุฒิการศึกษา ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาอนุบาลกระสัง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3) นางสมลักษณ์ ศรีแก้ว วุฒิการศึกษาปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาภาษาไทย ดำรงตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ สถานศึกษาสะแกโพรงอนุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 เชี่ยวชาญด้านภาษา

3.2.2.5 นำแบบสอบถามจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) ถ้ามีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 260) ผลปรากฏว่าผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 ถึง 1.00

3.2.2.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 จำนวน 30 คน

3.2.2.7 นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (α) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น 0.83

3.2.2.8 นำแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.3.1 ยื่นคำร้องต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม โดยส่งถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

3.3.2 ติดต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

3.3.3 นำแบบสอบถามแจกจ่ายไปตามสถานศึกษาตามกลุ่มเป้าหมายและกำหนดวันรับคืน

3.3.4 เมื่อครบกำหนดวันรับคืนผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามที่สถานศึกษาต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้วยตนเองและตรวจสอบความเรียบร้อยของแบบสอบถาม

3.3.5 ผลปรากฏว่าแบบสอบถามจำนวน 335 ฉบับ เก็บรวบรวมมาได้ จำนวน 335 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อหาค่าที่ต้องการดังนี้

3.4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นตารางประกอบการบรรยาย

3.4.2 ศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 70-71)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.4.3 เปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test Independent) และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบว่ามี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe' Method)

3.4.4 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบเป็นประเด็นเดียวกัน แจกแจงความถี่ นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.5.1.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 260)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3.5.1.2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficients) ตามวิธี ของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 322)

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	K	แทน	จำนวนข้อของข้อสอบ
	s_i^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ
	s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

3.5.2 สถิติพื้นฐาน

3.5.2.1 ค่าร้อยละ (P) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 104)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่

3.5.2.2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 304)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	X	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

3.5.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 309)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	\sum	แทน	ผลรวม

3.5.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.5.3.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยใช้ (Independent Samples t-test) โดยใช้สูตรดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 321)

$$F = \frac{S^2 \text{ มาก}, df_1 = n_1 - 1}{S^2 \text{ น้อย}, df_2 = n_2 - 1}$$

1) สำหรับความแปรปรวนประชากรเท่ากัน ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1)S_1^2 + (n_2 - 1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}, df = n_1 + n_2 - 2$$

2) สำหรับความแปรปรวนประชากรไม่เท่ากัน ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]}}, df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} \right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2} \right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	\bar{X}_1	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนกลุ่มที่ 1
	\bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยคะแนนกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	n_1	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1
	n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2
	df	แทน	ชั้นแห่งความอิสระ

3.5.3.2 เปรียบเทียบของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ
คุรุสภา สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยใช้สูตร ดังนี้
(ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์, 2555, หน้า 328)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	การแจกแจงของ F
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (mean square between group)
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (mean square within group)

3.6.9 สูตรการทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe's test) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติในแต่ละด้านจะทำการเปรียบเทียบเป็นคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)
โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 346)

$$F = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{MS_w \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right] (k-1)}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	k	แทน	จำนวนกลุ่ม
	n	แทน	จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง 335 คน มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิจัย

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ตามสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าที (t – test)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบค่าเอฟ (F – test)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 แบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

4.3 ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการวิเคราะห์สถานภาพของข้อมูลด้านสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตาราง 4.1

ตาราง 4.1

จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มตัวอย่าง	335	100
1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
1.1 ต่ำกว่า 10 ปี	139	41.5
1.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	196	58.5
2. ขนาดสถานศึกษา		
2.1 ขนาดเล็ก	65	19.4
2.2 ขนาดกลาง	145	43.0
2.3 ขนาดใหญ่	125	37.3

จากตาราง 4.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 335 คน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานตั้งแต่ 10 ปี จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 58.5 เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ประกอบด้วยสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 ขนาดกลาง จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 43.0 และขนาดใหญ่ จำนวน 125 คน คิดเป็น ร้อยละ 37.30

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปรากฏผลดังตาราง 4.2 – 4.8 ต่อไปนี้

ตาราง 4.2

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ด้านการพัฒนาตนเอง	3.30	0.92	ปานกลาง	4
2. ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	3.48	1.00	ปานกลาง	2
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.52	0.92	มาก	1
4. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	3.16	1.04	ปานกลาง	5
5. ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น	3.43	0.94	ปานกลาง	3
6. ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร	3.10	1.01	ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย	3.11	0.99	ปานกลาง	

จากตาราง 4.2 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) และอยู่ในระดับปานกลาง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยด้านสูงไปหาต่ำ ได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ($\bar{X} = 3.48$) ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น ($\bar{X} = 3.43$) ด้านการพัฒนาตนเอง ($\bar{X} = 3.30$) ด้านการประพฤติปฏิบัติตน ($\bar{X} = 3.16$) และด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร ($\bar{X} = 3.10$) ตามลำดับ

ตาราง 4.3

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง โดยรวมและรายข้อ

สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา ด้านการพัฒนาตนเอง	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้ที่จะนำมาใช้ ประโยชน์ในการเรียนการสอน	3.27	1.21	ปานกลาง	2
2. มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กร หรือหน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนาและ การประชุมเชิงปฏิบัติการ	3.18	1.27	ปานกลาง	4
3. มีผลงานทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ทุกครั้ง	3.21	1.28	ปานกลาง	3
4. มีการรายงานสรุปผลการเข้าร่วม ประชุมสัมมนา	3.07	1.41	ปานกลาง	6
5. เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรทางวิชาชีพครู เช่น ชมรมครู	3.16	1.35	ปานกลาง	5
6. เป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนา กิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนา วิชาชีพครู	3.34	1.23	ปานกลาง	1
รวมเฉลี่ย	3.30	0.92	ปานกลาง	

จากตาราง 4.3 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง เช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 6 เป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนา กิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ($\bar{X} = 3.34$) รองลงมาคือ ข้อที่ 1 มีศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.27$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 4 มีการรายงานสรุปผลการเข้าร่วมประชุมสัมมนา ($\bar{X} = 3.07$)

ตาราง 4.4

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมและรายข้อ

สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. แสวงหานวัตกรรมเพื่อเพิ่มพูนกระบวนการ สร้างความรู้	3.25	1.28	ปานกลาง	3
2. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ จริงด้วยตนเอง	3.25	1.22	ปานกลาง	4
3. วิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็น รายบุคคลเพื่อสอนซ่อมเสริม	3.27	1.21	ปานกลาง	2
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน	3.18	1.27	ปานกลาง	5
5. ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามความสามารถของ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	3.16	1.35	ปานกลาง	6
6. รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	3.07	1.41	ปานกลาง	7
7. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	3.71	1.29	มาก	1
รวมเฉลี่ย	3.48	1.00	ปานกลาง	

จากตาราง 4.4 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ข้อ 13 ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ($\bar{X} = 3.71$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ข้อที่ 9 วิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อสอนซ่อมเสริม ($\bar{X} = 3.27$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 12 รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.07$)

ตาราง 4.5

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมและรายข้อ

สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. จัดเตรียมแผนการจัดประสบการณ์ที่ หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน	3.86	1.19	มาก	2
2. ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา	3.31	1.10	ปานกลาง	6
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือ ปฏิบัติจริงจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.26	1.26	ปานกลาง	7
4. เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับ ธรรมชาติของเด็ก	3.21	1.35	น้อย	9
5. จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้น กระบวนการตามขั้นตอนการเรียนรู้	3.16	1.35	ปานกลาง	11
6. สถานศึกษาขอรับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนการสอน จากองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	3.34	1.23	ปานกลาง	5
7. นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือสั่ง การเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	3.25	1.33	ปานกลาง	8
8. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสร้าง คุณลักษณะนิสัยที่ดีอย่างคงทนถาวร	4.16	1.04	มาก	1
9. นำปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน ในห้องเรียนมาสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ให้กับผู้เรียน	3.55	1.01	มาก	3
10. นำสถานการณ์ปัจจุบันที่นักเรียนสนใจมา ประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้	3.47	1.21	ปานกลาง	4

ตาราง 4.5 (ต่อ)

สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ ครูสภา ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
11. เป็นผู้ให้คำแนะนำได้อย่างมีหลักการ มีเหตุผล โดยใช้รูปแบบกัลยาณมิตร	3.19	1.28	ปานกลาง	10
รวมเฉลี่ย	3.52	0.92	มาก	

จากตาราง 4.5 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับครูสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ข้อ 21 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างคุณลักษณะนิสัยที่ดีอย่างคงทนถาวร ($\bar{X} = 4.16$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ ข้อที่ 14 จัดเตรียมแผนการจัดการที่หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน ($\bar{X} = 3.86$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 17 เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของเด็ก ($\bar{X} = 3.21$)

ตาราง 4.6

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการประพฤติปฏิบัติตน โดยรวมและรายข้อ

สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	3.25	1.28	ปานกลาง	2
2. ปฏิบัติงานตรงตามเวลาราชการและพร้อม ที่จะทำงานนอกเวลาราชการ	3.25	1.22	ปานกลาง	3
3. ปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นครู ทั้งด้าน การแต่งกาย กิริยามารยาทและคุณธรรมจริยธรรม	3.27	1.21	ปานกลาง	1
4. แสดงออกซึ่งนิสัยที่ดีในการประหยัด ข้อสัดข้ อดทน	3.18	1.27	ปานกลาง	5
5. ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้เรียน ในการแก้ไข พฤติกรรมไม่พึงประสงค์	3.21	1.28	ปานกลาง	4
6. ให้กำลังใจ ยกย่อง ชื่นชมเมื่อผู้เรียน ประพฤติดี	3.07	1.41	ปานกลาง	6
รวมเฉลี่ย	3.16	1.04	ปานกลาง	

จากตาราง 4.6 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการประพฤติปฏิบัติตน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 27 ปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นครู ทั้งด้านการแต่งกาย กิริยามารยาทและคุณธรรมจริยธรรม ($\bar{X} = 3.27$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ข้อที่ 25 ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ($\bar{X} = 3.25$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 30 ให้กำลังใจ ยกย่อง ชื่นชมเมื่อผู้เรียนประพฤติดี ($\bar{X} = 3.07$)

ตาราง 4.7

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น โดยรวมและรายข้อ

สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานหรือ โครงการต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม	3.71	1.29	มาก	1
2. อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานตามความรู้ ความสามารถ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงานและเต็มใจรับ ผลกระทบของงาน	3.32	1.08	ปานกลาง	3
3. รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน	3.20	1.27	ปานกลาง	6
4. ร่วมมือกับคณะบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนางานของ สถานศึกษา	3.25	1.28	ปานกลาง	4
5. ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดถือประโยชน์ ของส่วนรวม	3.22	1.33	ปานกลาง	5
6. ให้เกียรติและยอมรับความสามารถของเพื่อน ร่วมงานและของบุคคลในชุมชน	3.36	1.25	ปานกลาง	2
7. เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับชุมชนด้วยความเต็มใจ	3.15	1.33	ปานกลาง	7
รวมเฉลี่ย	3.43	0.94	ปานกลาง	

จากตาราง 4.7 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น โดยรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 1 ข้อ คือ ข้อที่ 31 ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานหรือโครงการต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ($\bar{X} = 3.71$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ข้อที่ 36 ให้เกียรติและยอมรับความสามารถของเพื่อนร่วมงานและของบุคคลในชุมชน ($\bar{X} = 3.36$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 37 เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับชุมชนด้วยความเต็มใจ ($\bar{X} = 3.15$)

ตาราง 4.8

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสารโดยรวมและรายข้อ

สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ คุรุสภา ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร	\bar{X}	S.D.	ความหมาย	อันดับที่
1. แสวงหาข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นมาใช้ในการปฏิบัติ หน้าที่สม่ำเสมอ	3.25	1.28	ปานกลาง	3
2. วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปใช้ในการ ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทันสมัย ทัน เหตุการณ์	3.25	1.22	ปานกลาง	4
3. จัดข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการแก้ปัญหา และพัฒนางาน	3.27	1.21	ปานกลาง	1
4. ใช้ข้อมูลที่หลากหลายประกอบการตัดสินใจใน การแก้ปัญหาและพัฒนางาน	3.18	1.27	ปานกลาง	5
5. ใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้ อย่างเหมาะสมเป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน	3.21	1.28	ปานกลาง	7
6. ใช้กระบวนการค้นคว้า(สืบค้น)หาความรู้ การ สำรวจตรวจสอบและกระบวนการแก้ปัญหาเพื่อ การเรียนรู้ตลอดเวลา	3.27	1.21	ปานกลาง	2
7. ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับเพื่อน ครูแก่เพื่อนครูเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	3.18	1.27	ปานกลาง	6
8. ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอน และวิชาชีพครูมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่าง สม่ำเสมอ	2.96	1.42	ปานกลาง	8
รวมเฉลี่ย	3.10	1.01	ปานกลาง	

จากตาราง 4.8 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 40 จัดข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน ($\bar{X} = 3.27$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือ ข้อที่ 43 ใช้กระบวนการค้นคว้า (สืบค้น) หาความรู้ การสำรวจตรวจสอบและกระบวนการแก้ปัญหาเพื่อการเรียนรู้ตลอดเวลา ($\bar{X} = 3.27$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อที่ 45 ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอน และวิชาชีพครูมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 2.96$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่ำกว่า 10 ปีและตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ปรากฏผลดังตาราง 4.9

ตาราง 4.9

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน

สภาพการปฏิบัติงานของครู ตามข้อบังคับคุรุสภา	ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				t
	ต่ำกว่า 10 ปี (n = 139)		ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป (n = 196)		
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. ด้านการพัฒนาตนเอง	3.24	0.88	3.34	0.94	0.91
2. ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	3.53	0.94	3.44	1.04	0.85
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.57	0.92	3.48	0.92	0.86
4. ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	3.12	1.07	3.18	1.03	0.51
5. ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น	3.44	0.90	3.42	0.97	0.24
6. ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร	3.12	0.99	3.09	1.03	0.24
รวมเฉลี่ย	3.07	1.02	3.14	0.97	0.64

จากตาราง 4.9 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ
 ครูสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
 ปรากฏผลดังตาราง 4.10

ตาราง 4.10

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับครูสภา สำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม
 และรายด้าน

สภาพการปฏิบัติงานของครูตาม ข้อบังคับครูสภา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการพัฒนาตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	2	12.50	6.25	7.60*
	ภายในกลุ่ม	332	272.99	0.82	
	รวม	334	285.49		
ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.53	3.26	3.31*
	ภายในกลุ่ม	332	327.59	0.98	
	รวม	334	334.12		
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.17	3.08	3.68*
	ภายในกลุ่ม	332	277.63	0.83	
	รวม	334	283.80		
ด้านการประพฤติปฏิบัติตน	ระหว่างกลุ่ม	2	6.90	3.45	3.18*
	ภายในกลุ่ม	332	359.88	1.08	
	รวม	334	366.78		
ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น	ระหว่างกลุ่ม	2	20.19	10.09	12.07*
	ภายในกลุ่ม	332	277.72	0.83	
	รวม	334	297.91		
ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	6.75	3.37	3.31*
	ภายในกลุ่ม	332	338.23	1.01	
	รวม	334	334.98		

ตาราง 4.10 (ต่อ)

สภาพการปฏิบัติงานของครูตาม ข้อบังคับคุรุสภา	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	14.71	7.35	7.70*
	ภายในกลุ่ม	332	316.97	0.95	
	รวม	334	331.68		

* P < .05

จากตาราง 4.10 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ่ ดังตาราง 4.11

ตาราง 4.11

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมเป็นรายคู่

สภาพการปฏิบัติงานของครูตาม ข้อบังคับคุรุสภา	\bar{X}	ขนาดเล็ก	ขนาดกลาง	ขนาดใหญ่
ขนาดสถานศึกษา				
ขนาดเล็ก	3.53	-	0.55*	0.50*
ขนาดกลาง	2.99	-	-	0.05
ขนาดใหญ่	3.03	-	-	-

* P < .05

จากตาราง 4.11 เมื่อทดสอบเป็นรายคู่เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา โดยรวม จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลางและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นไม่แตกต่าง

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ
คุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปรากฏผลดังตาราง 4.12 – 4.17
ต่อไปนี้

ตาราง 4.12

จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครู
ตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	อันดับที่
1. สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม	9	1
2. เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาตนเองให้ตรงตามวิชาที่สอน	7	2
3. มีการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการเข้ารับการอบรม	5	3
4. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมค่ายวิชาการ	3	4
รวม	24	

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของ
ครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนาตนเอง
มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 24 คน โดยประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุด อันดับที่ 1 คือ สนับสนุน
ค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการอบรม อันดับที่ 2 คือ เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาตนเองให้ตรงตามวิชาที่สอนและ
อันดับที่ 3 คือ มีการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการเข้ารับการอบรม ตามลำดับ

ตาราง 4.13

จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครู
ตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนา
คุณภาพผู้เรียน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	อันดับที่
1. ครูควรสร้างนวัตกรรมมาเพื่อพัฒนาผู้เรียน	9	1
2. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล	8	2
3. ควรส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน	5	3
4. สังเกตและแก้ไขพฤติกรรมผู้เรียนเป็นรายบุคคล	2	4
รวม	24	

จากตาราง 4.13 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 24 คน โดยประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุดอันดับที่ 1 คือ ครูควรสร้างนวัตกรรมมาเพื่อพัฒนาผู้เรียน อันดับที่ 2 คือ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลและอันดับที่ 3 คือ ควรส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน ตามลำดับ

ตาราง 4.14

จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	อันดับที่
1. จัดประสบการณ์ที่หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน	10	1
2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา	7	2
3. เตรียมสื่อการเรียนการสอนก่อนจัดกิจกรรมแก่ผู้เรียน	4	3
4. อบรมพัฒนาและนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาผู้เรียน	3	4
รวม	24	

จากตาราง 4.14 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 24 คน โดยประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุดอันดับที่ 1 คือ จัดประสบการณ์ที่หลากหลายตามความสนใจของอันดับที่ 2 คือ จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของ และอันดับที่ 3 คือ เตรียมสื่อการเรียนการสอนก่อนจัดกิจกรรมแก่ผู้เรียน ตามลำดับ

ตาราง 4.15

จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการประพฤติปฏิบัติตน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	อันดับที่
1. เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพทั่วไป	14	1
2. รับฟังความคิดเห็นและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม	6	2
3. ช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ	2	3
4. ให้กำลังใจ ชื่นชมผู้ประพฤติตัวดี	2	4
รวม	24	

จากตาราง 4.15 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการประพฤติปฏิบัติตนมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 24 คน โดยประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุดอันดับที่ 1 คือ เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียนทั้งในด้านบุคลิกภาพทั่วไป อันดับที่ 2 คือ รับฟังความคิดเห็นและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรม และอันดับที่ 3 คือ ช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจและให้กำลังใจ ชื่นชมผู้ประพฤติตัวดี ตามลำดับ

ตาราง 4.16

จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	อันดับที่
1. ร่วมกิจกรรมกับชุมชนด้วยความเต็มใจ	9	1
2. ยอมรับความสามารถของผู้อื่นในชุมชน	7	2
3. รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน	5	3
4. ให้เกียรติและยอมรับความสามารถของเพื่อนร่วมงาน	3	4
รวม	24	

จากตาราง 4.16 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการร่วมมือกับผู้อื่นมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 24 คน โดยประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุดอันดับที่ 1 คือ ร่วมกิจกรรมกับชุมชนด้วยความเต็มใจ อันดับที่ 2 คือยอมรับความสามารถของผู้อื่นในชุมชนและอันดับที่ 3 คือ รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ตามลำดับ

ตาราง 4.17

จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	จำนวน	อันดับที่
1. แสวงหาความรู้ใหม่ๆมาเพื่อพัฒนาผู้เรียน	8	1
2. ติดตามข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคม	7	2
3. ใช้ข้อมูลที่หลากหลายมาใช้ในการแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียน	5	3
4. มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับเพื่อนครู	4	4
รวม	24	

จากตาราง 4.17 พบว่า ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสารมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน 24 คน โดยประเด็นที่มีผู้เสนอแนะมากที่สุดอันดับที่ 1 คือ แสวงหาความรู้ใหม่ๆมาเพื่อพัฒนาผู้เรียน อันดับที่ 2 คือ ติดตามข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมและอันดับที่ 3 คือ ใช้ข้อมูลที่หลากหลายมาใช้ในการแก้ปัญหาให้แก่ผู้เรียน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้สรุปผลอภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผล

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 และเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 335 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.83 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปผลการวิจัย ดังนี้

5.1.1 การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รองลงมาคือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การร่วมมือกับผู้อื่น การพัฒนาตนเอง การประพฤติปฏิบัติตน และการใช้ข้อมูลข่าวสาร ตามลำดับ

5.1.2 การเปรียบเทียบสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา พบว่า

5.1.2.1 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

5.1.2.2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับ
 ครูสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา
 โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับครูสภา สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

5.2.1 สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับครูสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันการกระจายอำนาจ
 จากส่วนกลางมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ไม่สามารถดำเนินการ ได้อย่างเป็น
 รูปธรรม การพัฒนาบุคลากรยังไม่ตรงกับความต้องการ ไม่สามารถจัดบุคลากรปฏิบัติตาม
 มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ครบ เนื่องจากมีบุคลากร ไม่เพียงพอตามกรอบอัตรากำลัง
 ที่กำหนด การให้มีหรือเลื่อนวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ไม่สัมพันธ์กับ
 คุณภาพนักเรียน นอกจากนี้ยังพบว่า จำนวนสถานศึกษาขนาดเล็กมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
 จึงเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถสะท้อนให้เห็นการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การสร้าง
 ความเข้มแข็งต่อองค์กรบุคคลทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตลอดจน
 ความร่วมมือของผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน จึงเป็นสิ่งจำเป็นต่อการบริหารจัดการ
 การศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสมพงษ์
 พลະสุรีย์ (2553, หน้า 111) ได้เสนอแนวทางการพัฒนาครูที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการที่มี
 ประสิทธิภาพ มีขั้นตอนสำคัญคือ ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานและคุณภาพของครูที่องค์กรวิชาชีพ
 ครูกำหนดรวมทั้งมาตรฐานและคุณภาพของครูที่หน่วยงานและสถานศึกษากำหนดขึ้น ประเมินครู
 ว่ามีมาตรฐานและคุณภาพตามที่กำหนดหรือไม่ วิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อทราบว่า ครูประพฤติ
 ปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานหรือบกพร่องด้านใดมีคุณภาพอยู่ในระดับใด
 กำหนดแผนการพัฒนาครูและปฏิบัติการพัฒนาตามแผนงานที่กำหนด กำกับ ดูแล สนับสนุน
 ช่วยเหลือ ติดตามประเมินผลเป็นระยะ นำผลงานมาวิเคราะห์และพัฒนาต่อไป รวมทั้งนำผลงาน
 การพัฒนามาให้รางวัลยกย่องเชิดชูเกียรติหรือนำ ไปใช้ในการเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนเงินเดือน
 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชนี รัศมี (2553, หน้า 82) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงาน
 ตามมาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตาม
 มาตรฐานวิชาชีพครูของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา
 เป็นรายด้าน นำเสนอดังนี้

5.2.1.1 ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ เป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนา กิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการประชุม อบรม สัมมนา กิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู และจัดกิจกรรม ส่งเสริมให้ครูมีศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้เพื่อจะนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งเขียนรายงานสรุปผลการเข้าร่วมประชุมสัมมนา รายงานให้สถานศึกษาทราบ การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งสอดคล้องมาลี สืบกระแสด (2553, หน้า 24) ที่กล่าวว่า การพัฒนาวิชาชีพครูเป็นการกระทำเพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการของครู ทั้งด้านส่วนตัวและส่วนรวม ได้แก่ การศึกษาค้นคว้า การเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การเข้าร่วมประชุม การอบรม การสัมมนา การประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น รวมทั้งการรายงานผล และการเผยแพร่ผลงานที่ปรากฏชัดเจน เช่นเดียวกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2549, หน้า 37) ที่กล่าวว่า การพัฒนาวิชาชีพครูเป็นการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตน โดยการเข้าร่วมกิจกรรมทาง วิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน นอกจากนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของจิณาริ ชมจินดา (2552, หน้า 65) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงาน ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง คือ เข้าร่วมประชุม/อบรม/สัมมนาเกี่ยวกับกิจกรรม ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ สนใจ ศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียน การสอนเข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรวิชาชีพและจัดทำผลงานทางวิชาการเพื่อเผยแพร่อยู่เสมอ

5.2.1.2 ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เห็นความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นความพยายามของครูที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่นักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ ทั้งด้านวิชาการ คุณธรรมจริยธรรม และทักษะชีวิตเพื่อให้ผู้เรียนสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้ อย่างปกติสุข ดังนั้นครูจำเป็นที่จะต้องหาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา มีคุณภาพ เป็นคนดี คนเก่ง และดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุขตามที่หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนด สอดคล้องกับเสริมศักดิ์ วงษ์เจริญสุข (2553, หน้า 22) ที่กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นความพยายามของครูที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่นักเรียนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

ทั้งด้านคุณธรรมจริยธรรมได้อย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด เช่นเดียวกับมาลี สิบกระแสา (2553, หน้า 24) ที่กล่าวว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนของครูที่เน้นให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงด้วยตนเอง โดยครูกำหนดถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียน เป็นสำคัญ เพื่อความเจริญก้าวหน้าและความสำเร็จอันเปี่ยมหมายสูงสุดของการศึกษา นอกจากนี้ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 12) ได้กำหนดแนวการจัดการศึกษาในหมวดที่ 4 มาตรฐานที่ 22 การจัดการศึกษา ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องสำรวจปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งต้องมีการวางแผนการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอน เพื่อที่จะทำให้การจัดการกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร (สาคร วัฒราช, 2554, หน้า 110)

5.2.1.3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างคุณลักษณะนิสัยที่ค้ำอย่างคงทน ถาวร ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มุ่งส่งเสริมให้ครู จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างคุณลักษณะนิสัยที่ดีและคงทนถาวรแก่ผู้เรียน ส่งเสริมให้ครู จัดเตรียมแผนการจัดประสบการณ์ที่หลากหลายตามความถนัดและสนใจ รวมถึงการเลือกใช้สื่อ การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน สอดคล้องกับสำนักคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน, 2551, หน้า 31) ที่กล่าวว่า ครูจะต้องเลือกใช้เทคนิค กลวิธี รูปแบบการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีเป็นไปตามธรรมชาติ สนุก ไม่น่าเบื่อแต่น่าสนใจ ยืดหยุ่น หลากหลาย ทำทหายความสามารถ สร้างแรงกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้น อยากเรียน อยากทำ เป็นกิจกรรมที่ทำให้ทั้งผู้เรียนและผู้สอนมีความสุข โดยผู้เรียนเป็นผู้ค้นหาและแสวงหา คำตอบของสิ่งต่าง ๆ แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกันจนสามารถสรุปเป็นหลักการและนำไปสู่การปฏิบัติ ในสภาพจริงของชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกับสาคร วัฒราช (2554, หน้า 111) ที่กล่าวว่า ครูต้องมี แผนการสอนที่มีกิจกรรมที่หลากหลาย มีแผนการสอนที่ตอบสนองต่อความแตกต่างของผู้เรียน และสามารถปฏิบัติได้จริง

5.2.1.4 ด้านการประพฤติปฏิบัติตน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นครู ทั้งด้านการแต่งกาย กิริยามารยาทและ คุณธรรมจริยธรรม ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ส่งเสริม ให้ครูปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นครู ทั้งด้านการแต่งกาย กิริยามารยาท และคุณธรรมจริยธรรม ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้กำลังใจ ยกย่อง ชื่นชมเมื่อผู้เรียนประพฤติดี ครูต้องตระหนัก

ถึงบทบาทหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ และมุ่งมั่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มที่ สอดคล้องกับหลักธรรม วัฒนธรรมประเพณี และรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้ รวมทั้งบทบาททางสังคม ที่ตนดำรงอยู่ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และได้ประสิทธิผลทั้งในส่วนตัวและสังคม สอดคล้องกับเสริมศักดิ์ วงษ์เจริญสุข (2553, หน้า 22) ที่กล่าวว่า ครูต้องปฏิบัติตามกฎของจรรยาบรรณครู และกฎระเบียบของสถานศึกษาอย่างเคร่งครัด ปฏิบัติงานตรงตามเวลาราชการและพร้อมจะทำงานนอกเวลาราชการ มีความซื่อสัตย์ เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านคุณธรรมและศีลธรรม เช่นเดียวกับ ธนุ แสงศักดิ์ (2555, หน้า 45) ที่กล่าวว่า ครูที่ดีนั้นต้องมีลักษณะดังนี้ มีความสัมพันธ์กับนักเรียนที่ดี มีความรักในอาชีพครู ทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อทางราชการ มีความสามารถในอาชีพ มีจรรยาครู ไม่แพร่ข่าวลือ ซื่อสัตย์ต่ออาชีพ มีคุณสมบัติส่วนตัว มีสติปัญญาดี มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่ม มีความกระตือรือร้น เป็นกันเองกับนักเรียน มีรูปร่างท่าทางดี มีใบหน้าสะอาด ตัดผมเรียบร้อยสุขภาพ และเสื้อผ้าสะอาดเรียบร้อย

5.2.1.5 ด้านการร่วมมือกับผู้อื่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานหรือ โครงการต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีนโยบายให้สถานศึกษานำชุมชนเข้ามามีบทบาทหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือโครงการต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในลักษณะของการร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการและร่วมประเมินผลในสิ่งที่มีผลกระทบต่อตนเองหรือส่วนรวม การได้รับความร่วมมือ สนับสนุนจากชุมชนจะส่งผลให้สถานศึกษาได้รับการพัฒนา มีความเจริญก้าวหน้าเพิ่มมากยิ่งขึ้น สอดคล้องระวีง เนตรโพธิ์แก้ว (2551, หน้า 14) ที่กล่าวว่า สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ตัดสินใจ คิดค้นปัญหาและดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งได้กระทำตามความต้องการในสภาวะของสังคมในขณะนั้น เพื่อที่จะพัฒนาสถานศึกษา สงวนรักษาทรัพยากร รวมทั้งการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลในสังคม สถานศึกษาและชุมชนเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก ดังนั้นจึงควรที่จะมีส่วนร่วมในการวางแผน การวางนโยบาย การแก้ปัญหาและประเมินผลของสถานศึกษา

5.2.1.6 ด้านการใช้ข้อมูลข่าวสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน ทั้งนี้เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มุ่งเน้นให้ครูจัดข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน โดยใช้กระบวนการค้นคว้า สืบค้นหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ และกระบวนการแก้ปัญหาเพื่อการเรียนรู้ตลอดเวลา ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอน

และวิชาชีพครูมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับมาลี สืบกระแสด (2553, หน้า 24) ที่กล่าวว่า ครูต้องศึกษา ค้นคว้าหาข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ในปัจจุบันแล้วมีการเก็บรวบรวมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถเลือกนำมาใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับ สาคร วัฒราช (2554, หน้า 115) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก โดยเฉพาะระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่เรียกว่า “อินเทอร์เน็ต” (Internet) ส่งผลให้การค้นคว้าข้อมูลข่าวสารง่ายขึ้นและเป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว จนทำให้สังคมปัจจุบันเป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ดังนั้นครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อสามารถเสาะหาความรู้ด้านการศึกษา การเมือง เศรษฐกิจและสังคม โดยการติดตามข่าวสารและความเคลื่อนไหวต่างๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกปัจจุบัน

5.2.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตาม ข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 มีประเด็นที่ควรนำมา อภิปราย ดังนี้

5.2.2.1 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากครูมีความคิดเห็นว่าอาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญ คุณลักษณะวิชาชีพ เป็นอาชีพที่สังคมยกย่อง ดังนั้นอาชีพครูจำเป็นต้องมีมาตรฐานวิชาชีพเป็นข้อกำหนด คุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพทางการศึกษาซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพครู ต้องประพฤติปฏิบัติตามเพื่อให้เกิดคุณภาพในการประกอบวิชาชีพ นอกจากมาตรฐานวิชาชีพแล้ว ครูจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาตนเองอันจะส่งผลให้ครูเกิดความรู้ความสามารถและความชำนาญ ในวิชาชีพเพิ่มขึ้น สอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2556, หน้า 66) ที่กล่าวว่า มาตรฐาน วิชาชีพทางการศึกษา เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ในการประกอบ วิชาชีพทางการศึกษา ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาต้องประพฤติปฏิบัติตามประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธนภัทร วงศ์อาษา (2557, หน้า 58 - 59) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัยเปรียบเทียบพบว่า ภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน เช่นเดียวกับงานวิจัยของวรรณิษา ชินทวัน (2556, หน้า 81) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยเปรียบเทียบ พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

5.2.2.2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากครุมีความคิดเห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 มีนโยบายประเมินคุณภาพสถานศึกษามาตรฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ทูกรอบ 6 เดือน โดยเกณฑ์การประเมิน ประกอบด้วย ด้านผู้เรียน ครูผู้สอนและด้านการบริหารจัดการ และนำผลการประเมินเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความคิดความชอบของผู้บริหารและข้าราชการครู จึงส่งผลให้สถานศึกษาทุกขนาด มีการพัฒนาผลผลิตทุกด้านให้ได้มาตรฐาน ทุกสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาเกิดการพัฒนาทางการศึกษาให้มีคุณภาพ พัฒนาความรู้ความสามารถ โดยยึดการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู อีกทั้งได้มีการจัดตั้งกลุ่มสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์การดำเนินงานเพื่อร่วมมือและสนับสนุนกันในด้านวัสดุ อุปกรณ์กำลังคนตลอดจนทรัพยากรอื่นๆ เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีคุณภาพ จึงทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรนิษฐา ชินทวัน (2556, หน้า 81) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยเปรียบเทียบเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พัทธนิ รัศมี (2553, หน้า 82) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ของครูในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยเปรียบเทียบเมื่อจำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 2 ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

5.3.1.1 ควรมีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนาเป็นประจำ ทั้งในระดับบุคคลและกลุ่มบุคคลอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง ส่งเสริมให้กลุ่มสาระการเรียนรู้ แต่ละกลุ่มสาระมีการสัมมนาทางวิชาการภายในกลุ่มตลอดจนส่งครูไปอบรมหน่วยงานอื่นที่จัดขึ้นแล้วนำความรู้ที่ได้รับมาขยายผลหรือจัดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้และต้องจัดทำรายงานการเข้าร่วมประชุม สัมมนาและนำมาถ่ายทอด เผยแพร่ให้ครูในสถานศึกษาทราบอย่างสม่ำเสมอและจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการเพื่อให้ผู้อื่นทราบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพครู

5.3.1.2 ควรมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ดำเนินการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน
โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ต้องฝึกทักษะ กระบวนการคิดการจัดการ เชนิณสถานการณ์จริง
ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง โดยสอดคล้องกับ
ข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคม

5.3.1.3 ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนรู้
และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัย
เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อ
การเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ และการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น ได้ทุกเวลา
ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดาผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย
เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับมาตรฐานวิชาชีพครูกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์เขต 2

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูตามมาตรฐานวิชาชีพ

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการปฏิบัติงานของครู
ตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานูริรัมย์เขต 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *แนวทางการพัฒนาครูผู้ครุ่มืออาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: อรุณสภาลาดพร้าว.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2553). *การสร้างบัณฑิตให้มีสำนึกในจริยธรรม*. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์บุ๊กเซ็นเตอร์.
- โกวิท ประมวลพฤษย์. (2553). *การเรียนรู้มาตรฐานคุณภาพและการประเมินแท้*. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ขวัญชัย ปัจจัยตา. (2555). *การศึกษาการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. จันทบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จรรยา บุญล้อม. (2554). *การศึกษาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานด้านกระบวนการเรียนการสอนของพนักงานครูเทศบาล ในจังหวัดตรัง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- จิณรี ชมจินดา. (2552). *การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูสังกัดเทศบาลเมืองศรีราชา อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาติรี สำราญ. (2553). *หลากหลายแผนการเรียนรู้ เรื่องบทเรียนจากความจริง*. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2551). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา.
- ณรงค์ศักดิ์ สาลี. (2554). *แรงจูงใจและแนวทางเสริมสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในอำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. ชลบุรี : บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดิเรก พรธิมา. (2552). *การพัฒนาวิชาชีพครู*. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ.ลิฟวิ่ง.
- ทองพูล บุญอึ้ง. (2554). *สู่ความเป็นครูมืออาชีพ*. วารสารข้าราชการครู. 21 (5) : 44 - 48.
- ทศนา เขมมณี. (2551). *การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง : โมเดลชิปปา (CIPPA MODEL)*. วารสารวิชาการ. 2 (5) : 15.

- ธนภัทร วงศ์อาษา. (2557). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูตามความคาดหวังของครู ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนวังจันทร์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 18. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ชลบุรี : บัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธนู แสงศักดิ์. (2555). ลักษณะของครูที่ดี. เข้าถึงได้จาก <http://www.kroobannok.com>.
- ธวัชชัย ชัยจิรฉายากุล. (2552). จุดหมายการเรียนรู้ในหลักสูตรการสอน. วารสารข้าราชการครู. 1 (10) : 83.
- ธำรง ชูทัฬห. (2553). รูปแบบการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช.
- ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2552). ความเป็นครู. กรุงเทพมหานคร : ก.พลพิมพ์.
- เชียร ภูกิจญ โญยัง. (2553). บทบาทของครูในยุค IMF. วารสารวิชาการ. 1 (4) : 18 - 21.
- นรารัตน์ ทองบุญเรือง. (2552). การพัฒนาตนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานราธิวาส เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น.(พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์.
- ประพนธ์ ยิ้มสกุลกาญจน์. (2551). ความต้องการในการพัฒนาครูประถมในโรงเรียนอนุบาล ในจังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์. (2555). ระเบียบวิธีการทางพฤติกรรมศาสตร์. บุรีรัมย์ : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์.
- พินิจดา วีระชาติ. (2552). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2551). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม. (พิมพ์ครั้งที่ 16). กรุงเทพมหานคร: เอส. อาร์. พรินติ้งแมสโปรดักส์.
- พวงรัตน์ เกสรแพทย์. (2551). การวางแผนกลยุทธ์สำหรับนักการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- พັນนิ รัศมี. (2553). การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). นครปฐม: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ไพบุลย์ แจ่มพงษ์. (2552). การพัฒนาครูเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สารปฏิรูป.

- ภาวิข ทองโรจน์. (2551). “10 อาการที่ต้องผ่าตัดใหญ่การศึกษาไทย(1)คุณภาพตกต่ำ-ปัญหา
โครงสร้าง-ครู”. กรุงเทพมหานคร : มติชน.
- มณฑกานต์ สุนันท์. (2551). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครูผู้สอนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).ชลบุรี:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช. (2553). เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการสอน. นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช.
- มาลี สีบกระแสด. (2553). การนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาลพบุรี เขต 1. ลพบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1.
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2551). เทคนิคและวิธีสอน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ระวิง เนตรโพธิ์แก้ว. (2551). มนุษยสัมพันธ์ในองค์การ. กรุงเทพมหานคร : นำอักษร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2551). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. เข้าถึงได้จาก
<http://www.rirs3.royin.go.th/new-search/word-3-search.asp>.
- รุ่ง แก้วแดง. (2553). ปฏิวัติการศึกษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- วรนิษฐา ชินทวัน. (2556). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครู
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วัชรินทร์ สุตะนนท์. (2554). สภาพการดำเนินงานการพัฒนาวิชาชีพครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
บุรีรัมย์: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2553). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร:
เลิฟแอนลิฟเพรส.
- วิจิต สุรัตน์เรืองชัย. (2552). การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน.
ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิไล ตั้งจิตสมคิด. (2554). การศึกษาและความเป็นครูไทย. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- ศศิธร นาดสง. (2550). การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู
สถานศึกษาตะกั่วป่า “เสนาบุญถ” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศักรินทร์ สุวรรณโรจน์. (2553). การพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพครูสู่ศตวรรษที่ 21.
วารสารข้าราชการครู. 19 (5) : 4.

- ศิริดา พรหมเทพ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครูกับประสิทธิผล
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี เขต 1.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมคิด บางโม. (2551). จริยธรรมทางธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร : พัฒนาวิทย์.
- สมคิด ศิลป์ประกอบ. (2551). สถานการณ์วิชาชีพครูของไทยในมุมมองประชาคมวิชาชีพครูโลก.
วารสารวิชาการครู. 2 (13) : 65.
- สมนึก ปฏิปทานนท์. (2550). การพัฒนาวิชาชีพครูสังคมศึกษาโดยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.
วารสารพัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิต. 1 (2) : 57.
- สมพงษ์ พลสุรย์. (2553). ทงก้าวหน้าของครุมืออาชีพ:การพัฒนาวิชาชีพครูตามแนว
พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.
- สมศักดิ์ คลประสิทธิ์. (2552). คุณภาพคือคุณภาพการศึกษา. วารสารข้าราชการครู.
20 (6) : 8 - 10.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2553). “กระบวนการในการจัดการเรียนการสอน”. วารสารข้าราชการครู.
19 (2) : 1.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2552). ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู. กรุงเทพมหานคร: ที.พี พรินท์.
- สมาน รังสิโยกฤษณ์. (2552). ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล. (พิมพ์ครั้งที่ 18).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สวัสดิการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน.
ศาสตราจารย์ ดร. วังวณิช. (2554) การศึกษาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูที่มี
วิทยฐานะชำนาญการพิเศษสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3.
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). อุบลราชธานี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี.
- สารวิน ทวรหัตร์. (2552). คุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). ลพบุรี:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- สาโรจน์ บัวศรี. (2555). คุณสมบัติการเป็นครูที่ดีในด้านสมรรถภาพ. เข้าถึงได้จาก
<http://www.kroobannok.com>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
คุณภาพผู้เรียน. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2553). มาตรฐานตำแหน่งวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.
กรุงเทพมหานคร : สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *รูปแบบหรือแนวการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างลักษณะดี เก่ง มีสุขระดับชั้นประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.
- _____. (2555). *การศึกษากฎหมายและระเบียบข้อบังคับ*. กรุงเทพมหานคร: อรุณสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2549). *คู่มือการประกอบวิชาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : อรุณสภาลาดพร้าว.
- _____. (2556). *มาตรฐานวิชาชีพครู*. กรุงเทพมหานคร : อรุณสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *สรุปผลการดำเนินงาน 9 ปี ของการปฏิรูปการศึกษา (พ.ศ. 2542-2551)*. กรุงเทพมหานคร : วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.
- _____. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2545-2559)*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2555). *แนวทางการขับเคลื่อนการศึกษาเพื่อการมีงานทำ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ลำลี รักสุทธิ. (2553). *ทางก้าวสู่ครูมืออาชีพ*. กรุงเทพมหานคร: พัฒนาศึกษา.
- สุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์. (2553). *การเรียนรู้โลกกว้างภาคสนาม*. สารปฏิรูป. 3 (32) : 88.
- สุพล วงสินธุ์. (2554). *รูปแบบและการดำเนินการสอน โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. วารสารวิชาการ. 2 (3) : 36 - 37.
- สุภาพรณี มั่นเกิดสุข. (2551). *ร่วมคิดร่วมเขียน ปฏิรูปการเรียนรู้ ผู้เรียนสำคัญที่สุด*. กรุงเทพมหานคร: สำนักคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สุเมธ พิมพะ. (2553). *การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมกรณีศึกษา "ตำรวจบ้าน" อำเภอรัฐประศาสน์ จังหวัดสระแก้ว*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ชลบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ . (2553). "การนิเทศภายใน : หัวใจของการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียน" วารสารวิชาการ.5 : 25 - 26.
- สุวิมล พรประภาศักดิ์. (2551). *มาตรฐานความรู้วิชาชีพครูสถานศึกษาคริสต์สงเคราะห์ อำเภอดงรัก จังหวัดนครนายก สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2552). *การประเมินผลการเรียนรู้แนวใหม่*. กรุงเทพมหานคร :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสริมศักดิ์ วงษ์เจริญสุข. (2553). พัฒนาการมืออาชีพ. ลพบุรี: โรงเรียนพระนารายณ์.

อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2552). การสังเคราะห์องค์ประกอบของความถนัดในวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน).

อศิกรณ์ อินทรมณี. (2552). การนิเทศแบบพัฒนาตนเองเพื่อพัฒนาครูสู่ความเป็นมืออาชีพตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา. วารสารหลักสูตรและการสอน. 3 (9) : 22.

อุษณีย์ โพธิสุข. (2552). กลยุทธ์ทางการศึกษาผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

เอกชัย จันทโรภาส. (2552). การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. เข้าถึงได้จาก

<http://www.knowledgeplan05.blogspot.com/2009/03/blog-post>.

เอมอร ดวงจันทร์โชติ. (2555). การปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). ลพบุรี: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

Abruscato, J. (2006). *Introduction to Teacher and the Study of Education*. Englewood Cliffs. N.J. : Prentice-Hall.

Blakely, C.R. (1986). *A Survey of Teacher and Administrator Attitudes toward Teacher Evaluation Practices in Selected Classll,III, and VI Schools of Nebraska*. Lincoln : The University of Nebraska.

Braid, B.F. (2003). *Information to Decision Analysis*. North Scituate. Massachusetts : Duxbury Press.

Calderon, L.A. (1989). *Characteristics of the Excellent Teacher as Perceived by Students, Teachers and Administrations in the Los Angels Community College District*. Dissertation Abstracts International. 49 (9) : 2512 - A.

Castelter, W.B. (2006). *The Personnel Function in Education Administrations*. New York : Macmillian.

Delors, J. (1996). *Learning : The Treasure within.Report to UNESCO of the International Commisiion on Education for the Twenty First Century Vendome*: Unesco Publishing.

Ellen, M.L. (2007). *Student Perspectives on Teaching Techniques and Outstanding Teachers*. Dissertation Abstracts International. 7(2): 32-48 ; October.

Graff, J.G. (2001). *Toward Faculty Renewad*. San Francisco : Jossey-Bass.

- Gustavo, W.C. (2002). *The Meaning of Participation*. In P.J. Chales (ed), *Community participation* : Proceedings. Columbia : Habinet.
- Gutek, G. L. (2004). *Philosophical and Ideological Voices in Education*. Boston, MA:Allyn and Bacon.
- Handerson, J.G. (2001). *Reflection Teaching : The Study of Years Construct Practices*. Englewood Cliffs. NJ : Prentice-Hall.
- Higgins, J.C. (2002). *Information Systems for Planning and Control System : Concept and Cas*. London : Edward Arnold.
- Hodge, B.J. (2004). *Organizational Theory*. 4ed.Boston: Allyn and Bacon.
- Ismail, H.A. Ali, K.A. (2005). *Academic Staff's Perceptions Of The Leadership Styles Of Their Heads Of Departments In Relation To Their Own Self-efficiency At The Iium*. Malaysia : Universiti Islam Antarabangsa Malaysia.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities," *Education and Psychological Measurement*, 30(3): 607-608 ; March.
- Lucilio, L. (2004). *Turning Theory into Practice : A Comparison of Professional Development for Secondary Educators Between Teachers and Administrators in the Toledo, Ohio, Catholic Diocese*. Proquest Dissertations and Thesis. (CD-ROM). (Section 0232. part 0530, AAT 3157714.) pp. 205 - 214.
- Quicke, J. (2000). *A New Professionalism for a Collaborative Culture of Organizational Learning in Contemporary Society*. Educational Management & Administration. 28 (3) : 299 - 315.
- Stapp, K.J. (2002). *Perceived to be Important by Arkansas Teachers of Gifted Students*. Dissertation Abstracts International. 48 (7) : 1655 - A.
- Wagner, B.D. (2006). *Motivation and Professional Growth in Early Childhood Teachers*. (Ph.D.)," Dissertation University of Rochester. 102 (4) : 126 - 130.
- Warren, F.M. (2004). *An Anaiysis of Guideline for in-service Teacher Education Proactive in Selected School Grade 5 - 9*. Dissertation Abstracts International. 49 (9) : 2537 - A.
- Whang, I.J. (2001). *Management of Rural Change in Korea : The Saemaul Undong*. Seoul : Seoul National University Press.

White, A.F.U. (1989). *Background and Characteristics of Immersion Teacher in the United*

States. Dissertation Abstracts International. 35 (9) : 3561 - A.

United Nations. (2001). *Planned Population Distribution of Development*. New York :

United Nations

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๑๓๑๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสมชาย ไกรศุธิกานต์

ด้วย นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๑๓๑๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวกรรณจิต กว้างขวาง

ด้วยนางสาวกรรณจิต บุญอาจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นอมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๑๓๑๖

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสมลักษณ์ ศรีแก้ว

ด้วย นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาแล้วว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑

มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบรีย
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองคาย

นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองเครื่องมือ ในการวิจัยจะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์
จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองตลุมปุ๊ก

นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองเครื่องมือ ในการวิจัยจะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองทะเลอก

นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองเครื่องมือ ในการวิจัยจะใช้กลุ่มตัวอย่างจริงเพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ ใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงมล สมकुณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศรีจอมบวร
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๗๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ถนนจิระ อำเภอเมืองบุรีรัมย์

จังหวัดบุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒

นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต ๒ โดยมี ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้อง ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นฤมล สมคุณา)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๗๔๐๑-๒

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑ มือถือ ๐๘ ๖๔๖๘ ๑๖๕๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดที่.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุรรัมย์ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานุรรัมย์ เขต 2 ซึ่งแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานุรรัมย์ เขต 2

ตอนที่ 3 เป็นแบบคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามครั้งนี้ จะเสนอผลในภาพรวมไม่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานของท่านแต่อย่างใด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณ มา ณ โอกาสนี้

นางสาวกรรณิการ์ นุญอาจ

นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ตามความเป็นจริง

1. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

- ต่ำกว่า 10 ปี
 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

2. ขนาดของโรงเรียน

- ขนาดเล็ก (มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน)
 ขนาดกลาง (มีนักเรียน 121-300 คน)
 ขนาดใหญ่ (ตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษานูริรัมย์ เขต 2 มีการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภาอยู่ในระดับใด

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นทางขวามือที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยกำหนดระดับการปฏิบัติ ให้เลือก 5 ระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	การปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา					
	1. การพัฒนาตนเอง					
0	การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา และสื่อต่างๆอย่างสม่ำเสมอ	✓				
00	การเข้าร่วมประชุมอบรมสัมมนา ทางวิชาชีพครูตามที่ได้รับมอบหมาย			✓		

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามข้อบังคับคุรุสภา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1. การพัฒนาตนเอง						
1	ศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน					
2	มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการ					
3	มีผลงานทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ทุกครั้ง					
4	มีการรายงานสรุปผลการเข้าร่วมประชุมสัมมนา					
5	เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรทางวิชาชีพครู เช่น ชมรมครู					
6	เป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนา กิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู					
2. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน						
7	แสวงหานวัตกรรมเพื่อเพิ่มพูนกระบวนการสร้างความรู้					
8	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง					
9	วิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อสอนซ่อมเสริม					
10	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน					
11	ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
12	รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ					
13	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน					
3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
14	จัดเตรียมแผนการจัดประสบการณ์ที่หลากหลายตามความสนใจของผู้เรียน					
15	ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา					
16	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง					
17	เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติของเด็ก					
18	จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการตามขั้นตอนการเรียนรู้					
19	หารูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความสนใจอยากรู้ อยากเห็น					

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามข้อบังคับคุรุสภา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	ด้วยวิธีการสอนที่แบบยล					
20	นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือสั่งการเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้					
21	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างคุณลักษณะนิสัยที่ดีอย่างคงทนถาวร					
22	นำปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนในห้องเรียนมาสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ให้กับผู้เรียน					
23	นำสถานการณ์ปัจจุบันที่นักเรียนสนใจมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้					
24	เป็นผู้ให้คำแนะนำได้อย่างมีหลักการ มีเหตุผล โดยใช้รูปแบบกัลยาณมิตร					
4. การประพฤติปฏิบัติตน						
25	ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ					
26	ปฏิบัติงานตรงตามเวลาราชการและพร้อมที่จะทำงานนอกเวลาราชการ					
27	ปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นครู ทั้งด้านการแต่งกาย กิริยามารยาทและคุณธรรมจริยธรรม					
28	แสดงออกซึ่งนิสัยที่ดีในการประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน					
29	ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้เรียนในการแก้ไขพฤติกรรมไม่พึงประสงค์					
30	ให้กำลังใจ ยกย่อง ชื่นชมเมื่อผู้เรียนประพฤติดี					
5. การร่วมมือกับผู้อื่น						
31	ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานหรือโครงการต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม					
32	อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานตามความรู้ ความสามารถให้บรรลุวัตถุประสงค์ของงานและเต็มใจรับผลกระทบของงาน					
33	รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน					
34	ร่วมมือกับคณะบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษา					
35	ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวม					
36	ให้เกียรติและยอมรับความสามารถของเพื่อนร่วมงานและของบุคคลในชุมชน					
37	เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับชุมชนด้วยความเต็มใจ					

ข้อที่	การปฏิบัติงานตามข้อบังคับครูสภา	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
6. การใช้ข้อมูลข่าวสาร						
38	แสวงหาข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่สม่ำเสมอ					
39	วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์					
40	จัดข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน					
41	ใช้ข้อมูลที่หลากหลายประกอบการตัดสินใจในการแก้ปัญหาและพัฒนางาน					
42	ใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมเป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน					
43	ใช้กระบวนการค้นคว้า(สืบค้น)หาความรู้ การสำรวจตรวจสอบและกระบวนการแก้ปัญหาเพื่อการเรียนรู้ตลอดเวลา					
44	ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับเพื่อนครูแก่เพื่อนครูเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน					
45	ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนและวิชาชีพครูมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง โปรดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับครูสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุขบุรีเขต 2

1. การพัฒนาตนเอง

.....

.....

.....

2. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

.....

.....

.....

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

.....
.....
.....

4. การประพุดิปฏิบัติตน

.....
.....
.....

5. การร่วมมือกับผู้อื่น

.....
.....
.....

6. การใช้ข้อมูลข่าวสาร

.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ
นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ภาคผนวก จ

การวิเคราะห์ข้อมูลคะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

เรื่อง สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

ข้อ ที่	สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
1. การพัฒนาตนเอง						
1.	ศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ที่จะนำมาใช้ประโยชน์ใน การเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1
2.	มีการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือ หน่วยงานหรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม การสัมมนาและการประชุมเชิงปฏิบัติการ	+1	+1	+1	3	1
3.	มีผลงานทางวิชาการเพื่อเผยแพร่ทุกครั้ง	+1	+1	+1	3	1
4.	มีการรายงานสรุปผลการเข้าร่วมประชุมสัมมนา	+1	+1	+1	3	1
5.	เข้าร่วมเป็นสมาชิกองค์กรทางวิชาชีพครู เช่น ชมรมครู	+1	+1	+1	3	1
6.	เป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนา กิจกรรมทาง วิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู	+1	+1	+1	3	1
2. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน						
7.	แสวงหานวัตกรรมเพื่อเพิ่มพูนกระบวนการสร้างความรู้	+1	+1	+1	3	1
8.	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงด้วย ตนเอง	+1	+1	+1	3	1
9.	วิเคราะห์จุดเด่นและจุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อ สอนซ่อมเสริม	+1	+1	+1	3	1
10.	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เกิด กับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1
11.	ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามความสามารถของผู้เรียนเป็น รายบุคคล	0	+1	+1	2	0.67
12.	รายงานผลการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1

ข้อ ที่	สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
13	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1
3.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน						
14	จัดเตรียมแผนการจัดประสบการณ์ที่หลากหลายตามความ สนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1
15	ปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1
16	จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลงมือปฏิบัติจริงจน เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	3	1
17	เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับธรรมชาติ ของเด็ก	+1	+1	+1	3	1
18	จัดกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการตาม ขั้นตอนการเรียนรู้	0	+1	+1	2	0.67
19	หารูปแบบวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความ สนใจอยากรู้อยากเห็นด้วยวิธีการสอนที่แบบขล	+1	+1	+1	3	1
20	นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นเครื่องมือสั่งการเพื่อ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
21	จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการสร้างคุณลักษณะนิสัยที่ดี อย่างกตทณถาวร	+1	+1	+1	3	1
22	นำปัญหาที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนในห้องเรียนมา สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ให้กับผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1
23	นำสถานการณ์ปัจจุบันที่นักเรียนสนใจมาประยุกต์ใช้ใน กิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1
24	เป็นผู้ให้คำแนะนำได้อย่างมีหลักการ มีเหตุผล โดยใช้ รูปแบบกัลยาณมิตร	+1	+1	+1	3	1
4. การประพฤติปฏิบัติตน						
25	ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1
26	ปฏิบัติงานตรงตามเวลาราชการและพร้อมที่จะทำงาน	+1	+1	+1	3	1

ข้อ ที่	สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
	นอกเวลาราชการ					
27	ปฏิบัติตนเหมาะสมกับการเป็นครู ทั้งด้านการแต่งกาย กริยามารยาทและคุณธรรมจริยธรรม	+1	+1	+1	3	1
28	แสดงออกซึ่งนิสัยที่ดีในการประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน	+1	+1	+1	3	1
29	ให้คำปรึกษา แนะนำแก่ผู้เรียนในการแก้ไขพฤติกรรมไม่ พึงประสงค์	+1	+1	+1	3	1
30	ให้กำลังใจ ยกย่อง ชื่นชมเมื่อผู้เรียนประพฤติดี	+1	+1	+1	3	1
5. การร่วมมือกับผู้อื่น						
31	ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานหรือโครงการ ต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม	+1	+1	+1	3	1
32	อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานตามความรู้ ความสามารถให้ บรรลุวัตถุประสงค์ของงานและเต็มใจรับผลกระทบของ งาน	+1	+1	+1	3	1
33	รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ร่วมงาน	+1	+1	+1	3	1
34	ร่วมมือกับคณะบุคคลในชุมชนเพื่อพัฒนางานของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1
35	ปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดถือประ โยชน์ของ ส่วนรวม	+1	+1	+1	3	1
36	ให้เกิดติและยอมรับความสามารถของเพื่อนร่วมงานและ ของบุคคลในชุมชน	+1	0	+1	2	0.67
37	เข้าร่วมปฏิบัติกิจกรรมกับชุมชนด้วยความเต็มใจ	+1	+1	+1	3	1
6. การใช้ข้อมูลข่าวสาร						
38	แสวงหาข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นมาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ สม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1
39	วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุง กิจกรรมการเรียนรู้ให้ทันสมัย ทันเหตุการณ์	+1	+1	+1	3	1
40	จัดข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการแก้ปัญหาและ	+1	+1	+1	3	1

ข้อ ที่	สภาพการปฏิบัติงานของครูตามข้อบังคับคุรุสภา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			รวม	IOC
		1	2	3		
	พัฒนางาน					
41	ใช้ข้อมูลที่หลากหลายประกอบการตัดสินใจในการ แก้ปัญหาและพัฒนางาน	+1	+1	+1	3	1
42	ใช้ข้อมูลข่าวสารเพื่อจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่าง เหมาะสมเป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน	+1	0	+1	2	0.67
43	ใช้กระบวนการค้นคว้า(สืบค้น)หาความรู้ การสำรวจ ตรวจสอบและกระบวนการแก้ปัญหาเพื่อการเรียนรู้ ตลอดเวลา	0	+1	+1	2	0.67
44	ถ่ายทอดข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ กับเพื่อนครูแก่ เพื่อนครูเพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1
45	ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเรียนการสอนและ วิชาชีพครูมาปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS – SCALE (ALPHA)

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 45

Alpha = .8333

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
Buriram Rajabhat University

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวกรรณิการ์ บุญอาจ
วัน เดือน ปีเกิด	17 มีนาคม พ.ศ. 2528
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
ที่อยู่ปัจจุบัน	99 หมู่ 6 บ้านบุ ตำบลบ้านบัว อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู คศ.1
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนอนุบาลกระสัง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2543 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนบัวหลวงวิทยาคม อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
	พ.ศ. 2546 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบัวหลวงวิทยาคม อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
	พ.ศ. 2550 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์
	พ.ศ. 2561 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ อำเภอเมืองบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์